

Borsos Lajos

Kultúra

Bevezetés

Ezzel az írással azon magyar honfitársaimnak szeretném felvázolni a vallás és a kultúra kialakulását, akiknek a téma tanulmányozása nem áll módjukban, vagy nem jut rá idejük.

A téma megértéséhez a csillagászat szolgál nagyon jó példával. Az emberiség már a fejlődésének kezdetén felfigyelt az égboltra. Megfigyelésének a középpontjába a nap és a hold került. Azután került sor a bolygókra, csillagképekre és az álló csillagokra. Ez a világkép sok sok évezreden át nem változott. Csillagászati ismereteink a múlt századtól kezdve robbanásszerűen kitértek.

Naprendszerünkön túl felfedezték az Andromeda "ködöt", amelyről kiderült, hogy a ködöt milliárd csillag képezi. Ma a csillagászok több mint százmilliárd galaxist ismernek. Három évvel ezelőtt a genfi atommagkutató intézet (CERN) egyik kutatója a zürichi műegyetemen tartott egy előadást ahol így nyilatkozott: "Ha mi 12 milliárd fényévre a világűrbe irányítjuk megfigyelő műszereinket, pontosan tudjuk mit fogunk ott találni." Ez az állítás ámulatba ejtette a hallgatóságot. Nem telt el egy év, amikor egy másik kutató, ugyan abból az intézetből az ellenkezőjét állította: "Mi a világűrben létező anyagnak csupán csak öt százalékát ismerjük. Nem tudjuk azt mi az a fekete erő, vagy a fekete energia. Kis részecskék megszakítás nélkül hatnak át testünkön és a szilárd testeken is. A tudósok nem tudják miből állnak és hogy honnan származnak ezek a részecskék? Szép, hogy a tudomány nem kendőzi el tévedéseit!

Az emberiségnek a Teremtőről alkotott képe az utolsó 20. 000 évben szintén lényegesen megváltozott. A felismerést megnehezíti, hogy a szellemi világot nem tudjuk mérni, vagy érzékszerveinkel észlelni. A kezdetleges primitív felfogást, szellemi képességeink lényegesen kibővítették. Akárcsak a tudományban, számokban ezt sem lehet kifejezni. Valójában ezen a téren igen szűk keretek közt mozgunk. Mindennek ellenére az emberi képzelet a Teremtőről is sok sokszínű képet alkotott. Kezdetben a képzelet még szűk ösvényen haladt, de napjainkban már minden korlátot áttört. Ebben a munkában a széles áramlatot szeretném szűkebb mederbe terelni.

A homoerectus

B neandertáler és hagyatéka

C korai kőkorszak, megjelenik a homosapiens

D kései kőkorszak, új vallási felfogás kialakulása

E írott történelem, a matriarchátus visszaszorítása

Az emberiség több, mint 4000 éve ismeri a történetírást. Köztudott, hogy a történelmet mind a múltban, mind a jelenben a győztesek írták.

A manipulációt már az őkorban is mesteri fokon alkalmazták. A saját tetteket felnagyították, ismételték, míg a kudarcot elhallgatták. A nemzeti vagy vallási érdekeket is hasonló módon írták le vagy faragták kőbe. Ezért a forrásmunkákat gondosan szemügyre kell venni, mert az irodalom jelentős része meg van hamisítva. A történelemhamisítást elősegítette az a felfogás, hogy a múlt soha nem tér vissza.

Ennek ellenére az elmúlt 200 évben, ezen a téren hallatlan fejlődés zajlott le. A mai kor ismeretei felülműlják minden eddigi nemzedék ismereteit. Kezdetben a múltat ásvány és lapáttal próbálták felderíteni, ám az archeológiának (régészetnek) ez a gyermekbetegsége elindított egy folyamatot, amely a mi történelmi ismereteinket gyökeresen megváltoztatta. Az archeológia varázsszava a rádióizotópkémia. Ez a módszer lehetővé teszi az anyagmeghatározást és a kronológia (időrend) felállítását. A kutatásba a természettudomány számos ága bekapcsolódik. Ez által a minőség javul, de a kutatók száma is megsokszorosodik, ennek következtében a költségek is lényegesen megnövekszenek. Ez a folyamat szükségszerűen gazdasági és politikai függőséghez vezet.

Prof. Eberhard Zanger 1988 őszén megjelent, "Zukunft der Vergangenheit" című munkájában erről a következőket mondja: "Csak azok tudnak gazdaságilag fennmaradni, akik semmin nem botránkoznak meg, senki rajtuk nem botránkozik meg." (310. oldal)

Doris Wolf (1) ezt a témakört igen találóan tárja elénk: "Ez tény, hogy a sokat hangoztatott Objektív Tudomány nem létezik, minden tudomány a speciális némi szempontokat követi. Ehez tartozik, hogy cenzúra uralkodik. Létezik egy tudományszűrés, miszerint nem hivatalos témákat kiszűr, melyek az uralkodó tanokkal nincsenek egyhangban." Ennek ellenére, az elmúlt 60 évben számtalan lelet nagy mértékben bővítette ismereteinket. Ezekkel az ismeretekkel megerősödött a nyomás az apajogú felfogásra, ami az ősi kulturális evolúció kialakulását illeti. Sok nő és férfi fejezte ki felháborodását, hogy a nők szerepét a tudomány és vallás kitörölte az emberek emlékezetéből.

"Az apajogú tudomány, hozzájuk kapcsolódnak a vallástörténetek, mindig és most is nagyon találékonyak, ha az ő mitológiájukat meg karják őrizni. Sok tudományos kutatási eredményt kiforgatnak, lekicsinylik, átértékelik, lerövidítik vagy annyira felértékelik, hogy azokat nem lehet komolyan venni. Sokat megsemmisítettek, helytelenül fordítottak le vagy rosszul értelmeztek." 4, D.W.

A meghamisított történelmi doktrina az emberi társadalomra gyakorolt káros hatását számos kutató felismerte és a folytonosan növekvő problémákra megoldást keresnek. Szeretném itt megemlíteni Erich Neumant a svejci mélypszichológust, aki munkáiban a Magna Mater szerepével foglalkozik az egyéni és a társadalmi életben.

"Azonos jelentőséggel bír ez a női problematika a kultúrpszichológusok előtt, akik felismerték, hogy a mai ember veszélyeztetettsége, egy bizonyos részben, az egyoldalú patriarchális férfi lélek öntudatkialakulásában rejlik. A matriarchális psziche hiányában egyensúlyát elveszítette." 5.

A Magna Mater kultusza több, mint 30 ezer év alatt óriási területekre terjedt ki. A Pireneusoktól a Csendes Óceánig, Kievtől a Nílus és az Indus völgyéig. Ezalatt az időszak alatt a békés együttélés jellemezte a társadalmat. Ez a kép az apajogúság elterjedésével radikálisan megváltozott. A békés fejlődés korszakát a háborúk fergetege váltotta fel.

"A Norvég Tudományos Akadémia kiszámította: i.e. 3600-tól napjainkig 14513 háború zajlott le. Ezekben három milliárd 64 millió ember veszítette életét. Csupán 292 év az 5600-ból volt háborúmentes. i.e. 650-től napjainkig, 1656 kísérlet történt felfegyverkezéssel a békét megőrizni. Ebből 1640-szer háború lett, a többi 16 esetben a gazdasági összeomlás akadályozta meg a háborút. (Wollschleger 1973)

A haladás nem eredményez szükségszerűen igazi haladást, a felső példa is igazolja, a fegyverkezés háborúba vagy gazdasági csődhöz vezet. Napjainkban van erre

elég példa. Leonard Woolly: az arany "félholdban" és az ősi Európában sehol nem találták nyomát fegyvereknek vagy erőszaknak. Ennek az okát a kutatók a horizontális társadalmi rendben látják.

Ezután a bevezetés után, **mellyel az írott források kritikus szemlélésére buzdítom Önöket**, szeretnék az elmúlt negyvenezer évről képekben egy kis izelítőt adni. **Felvázolom az emberiség fejlődéstörténetét, bemutatva a használt ábrázolási szimbólumokat és a hitvilágot érintő témákat.**

A homo erectus nyomai:

A legújabb kutatások szerint ismerte a tűz használatát már i.e. 800 ezer éve, így a Közel-keletről meg tudta hódítani a mérsékelt övezetet. Kialakul az első szociális közösség. 400 000 évvel ezelőtt megjelenik a pekingi ember, ő is használta a tüzet és patintott kőszerszámokat készített. Agytartalma elérte a 1000 cm³-t.

i.e.375.000

Európa: Schöningen: 18 méterrel a föld alatt, egy barnaszén bányában feltárták a homo erectus településének helyét, melynek kiterjedése elérte a 2 500 m²-t.

A leletek közt volt 30 000 csontmaradvány: vadló, vadmarha, szarvas, vadszamar, erdei elefánt és orrszarvú. A legnagyobb meglepetést a talált dárda okozta.

A nyolc dárda hosszúsága 1,80 - 2,50 cm között mozgott. A mesterien kialakított dárda súlypontja az első harmadban volt, a végefelé pedig el volt lapitva, hogy dárda pályája a levegőben stabilizálva legyen. A lándzsák tüzkő hegyekkel voltak ellátva. Az eddigi felfogás szerint csak a homo sapiens volt képes menekülő gyors vadra vadászni. Azonos időből Helmstättben is találtak hasonló dárdákat.

Schöningentől 75 km-re a régészek egy állandó településre bukkantak. Három egyszerű lakóhelyiséget tártak fel, melyek alapját köralakú sziklatömbök, nagy csontok képezték. Koponyacsontok és kultikus nyomok is felszínre kerültek. A bejárat délnyugatra nyílt, szélcsendes irányba. A tűzhelyek a bejárat előtt voltak. A településen 7-8 méteres sáv műhelyként szolgált. Itt dolgozták fel a "nyersanyagot": csontokat, mészkövet, gránitot és agancsot.

Ezek a leletek teljesen megváltoztatták a homo erectusról alkotott felfogásunkat. A kultúra kezdeti gyökerei kerültek napvilágra. Az említett korban, Európában mediterrán éghajlat uralkodott. A vértesszőlősi leletek is ebből a korból származnak.

A kedvező körülmények egy gazdag élővilág kialakulását eredményezték. A állati csontok maradványai arról tanuskodnak, hogy az ősember tudatosan választotta ki az elejtett állatokat. Első helyen állt az elejtett állatok közül az orrszarvú (több, mint egy tonna) 27%, szarvas 18%, vidra 16%. A csoportos vadászat kiagyalt technikára utal, különösen a nagytestű állatok elejtésénél.

i.e. 350 000 első karcolatok elefántcsontokon. àl.

300 000 további karcolatok és tömegesen pattintott kövek kerültek napvilágra.

200 000 kezdetleges lakótelep Líbiában. Már használták a halászathoz a csónakot.

A követ ők is megdolgozták. Prof. Helmut Ziegler

125 000 Megjelenik a neandervölgyi ember, ezzel az emberiség történetében egy lényeges változás következett be. Ami az evolúciót illeti, a neandervölgyi agytartalma elérte az 1 300-1 700 cm³-it, ezzel meghaladta a mai ember agyának az úrtartalmát. Szellemi képessége is nagy mértékben kibontakozott. A társadalmi öntudat mellett kialakult az egyéni

öntudat. Ez abban nyilvánult meg, hogy szerszámait gondosabban kidolgozta. Csontból készített díszített dardahajítót. Különböző állati csontokból és puha kőből gondosan kidolgozott nyakláncot készített.

Lelki képességei abban nyilvánultak meg, hogy eltemette halottait és az absztrakt gondolkodás következtében megalkotta a világ első geometriai ábráját. 2 +3

A neandervölgyi ember nem maradt sokáig egyedül, mert 10-20 000 éven belül megjelenik a homo sapiens. A két faj egy ideig egymás mellett élt. A homo sapiens átveszi elődje kultúráját, mielőtt az ismeretlen okokból kihal.

i.e. 100 000 a homo sapiens agytartalma 1450 cm³. Mesterien kidolgozott obszidián tárgyak jelennek meg Szibériában és Dél-Afrikában.

70 000 a neandervölgyi ember eltemeti halottait. Ez talán az ősi vallás kezdete?

40 000 Ez az időszak pontosan jelzi az emberiség fejlődése számára meghatározó mitológia kezdetét. Az okkert rituális célokra használták fel. A világ első ismert bányáját Lovason (Csopak mellett) fedezték fel. Itt vörös és sárga okkert bányásztak. A bányászathoz tíz speciális szerszámot készítettek. Csöves csontokban szállították a kitermelt árut cserekereskedelemre. A festékekkel a halottak testét művészin befestették, de tárgyaknál és barlangfestésnél is használták.

Ebben a korban jelennek meg a kőbe karcolt vulva ábrázolások és vénuszfigurák, melyeket puha kőből, agyagból vagy elefántcsontból készítettek. A legidősebb női ábrázolást, i.e. 40 000-ból, a közelmúltban találták meg Baden-Württembergben. Eddig 200 hasonló figurát találtak a Pireneusoktól Szibériáig. Ezekből mutatok pár képet:

Jellegzetességei: Excesszív nagy mellek, far, comb, szemből fakadó víz, vulva, kicsiny fej, kéz és lábak még hiányoznak. 4-15. ábra.

Az arcvonások a szobrokon még nincsenek ábrázolva, ez a hiányosság technikai okokból maradt el. A lábak is csak rudimentárisan jelennek meg. A fej kicsit előre hajlik a mellre. A szobrok az életadó, újjászületés, növekedés és gyarapodás Istennőjét szándékoznak ábrázolni. Ezzel magyarázható, hogy az akkori ember beásta lakóhelyén a szobrocskákat a földbe. Ezért a kőkorszakból csak 200 szobrocska ismeretes.

A kultúra magas fokáról tanuskodnak a barlangok falaira festett állatábrázolások.

A mozgásban lévő állatok képe hüen és művészi módon vannak megalkotva. Az első ábrázolások i.e.32 000 évvel jelennek meg és 18 000 után megszűnnek. A legismertebb barlangok: Altamaria (Sp), Laccaux, Chovet.

A Cosgeur barlangot, CapMorgiou, Marseille mellett 1991 ben fedezték fel. A barlang bejárata 37 méterrel fekszik a vízszint alatt. A jégkorszak végén a tengerszint 120 méterrel emelkedett, 10 500 körül. ábrák 16-20 old.

Az ősi életadó anthropomorph ábrázolásokat már a jégkorszakban jelképek váltják fel. A számos jelkép közül mi itt a kígyó és a kos Istennők jelképeivel fogunk részletesen megismerni.

Kígyó Istennő

Jellemző rá az életerő. Legfontosabb szimbólumai: spirál, növekvő fa, fallosz, sperma és szőlővessző. Az életerő áthatja a környező világot, ebben rejlett az Istennő iránti tiszta tisztelet. Titokzatos a kígyó, eredete a víz, ahol az élet kezdetét vette. A szezonális megújulás a folyamatosságot jelzi. A kígyó Isten és a kos kiegészítik egymást, azonos tulajdonságaik belsőleges megegyezést mutatnak. Erre példa a szarvas kígyó.

Képek 21-27. általános, 28-33 Egyiptom

A sokezer éves szimbólumokat még a görög istenek is átvették: Hérát kígyó szimbólumokkal ábrázolják, Athénát madár és kígyó szimbólumokkal.

A kígyó istennő áthat minden más istennő szimbólumaira. Ő volt a leghatalmasabb és szimbólumát még a mai napig is használják. A fenti szimbólumok az indoeurópai és a Közel-Kelet mitológiájában az ördögi erőt szimbolizálják. Indra megöli a kígyót, Norse Thor megöli Midgardot, Marduk (Babylon) megöli Tiamatot. A mitológia a reális életből kölcsönözte az ábrázolást.

Nehéz lenne felsorolni, milyen borzalmas fizikai és lelki gyötrelmeket kellett a nőknek elviselni az utolsó 5 000 évben.

A kígyó istennő szerepe 5 000-4 000 közt éri el tetőpontját. A hurok és a spirál végtelen nagy számban jelennek meg ebben a korban. Az istennő szimbólumai már a kőkorszakban megjelennek. A neolitikumban a kígyó istennő szerepe egy kiemelt státusba került. Jeremy Narby, svájci - kanadai kutató szerint ennek az lehet a magyarázata, hogy a neolitikum embere hallucinogén kivonatokat használt, ezáltal a dupla hélixszel kapcsolatba került. Látomásaitak dupla kígyó formájában észlelték. Erre egy nagyon szép példa a kora egyiptomi dupla kígyó ábrázolása és ennek hieroglifákkal való leírása: 1 a kígyó egyet jelent, III több szellem, életerő I+_I, L hely, kenderből font kanóc, víz. A második kígyó áll a alatta az egyiptomiak életkulcsa. A DNA-hoz való hasonlóság nyilvánvaló, és minden téren megegyeznek.

A DNA tényleg egy hosszú és egyszerű dupla kígyó, úgy mint a fonott kanóc is, ő a dupla életerő, amelyik az egyes számból (egy) a több számba alakul át. Az ő helye a víz. Amit az egyiptomiak az élet kulcsának neveznek, az a tudományban a DNA. Ennek a jelentősége valóban az, aminek az egyiptomiak tartják. A tudomány évtizedek kemény munkája árán fedezte fel a DNA-t. Ezáltal az emberiség először olvashatta a Teremtő kézírását. Az általános tudományos felfogás szerint a kis aminosav molekulák az őslévesben a véletlen folytán egyesültek, ezek után jött létre az első mikroorganizmus. Crick elveti ezt az elképzelést, mert ez a 19. században keletkezett, mielőtt a molekulárbiológia még nem ismerte a sejt és az élet alapvető mechanizmusát. Krick végiggondolja a jólismert kérdést, mi volt először, a tyúk vagy a tojás? Tudományos módszerhez fordul, kiszámítja a valószínűségét, hogy létre jöhetett-e egyetlen fehérje a véletlen folytán, amelynél az első DNA keletkezhetett? Minden fajban a fehérje, pontosan azonos 20 kicsi molekulából, vagyis az aminosavból áll. Egy átlag protein egy hosszú lánc ca. 200 aminosav, ezek az említett 20 aminosavból lesznek kiválasztva és határozott sorrendben összeállítva.

A valószínűsége annak, hogy egyetlen specifikus fehérjének a létrejötte a véletlen folytán keletkezne a valószínűségszámításban érvényes törvény szerint 1:20, magát 200-al megszorozva. Ezt a számot lehet 20 a 200-as. hatványon leírni, ez megfelel ca. 10 x260 as hatványnak. Ez a szám a szomszédos galaxisnak a molekuláinak a számát sokszorosan meghaladja, amely 10 a 60. hatványonra van becsülve. Crick szerint sejt szinten egy **organizált komplexum** a véletlen folytán nem jöhet létre.

Elvetette a gondolatot, melyet a régi mitológiák és a tudomány is magukévtettek, hogy az élet a világuéből került hozzánk. Szerinte az élet egy miniatúr nyelven alapszik, amely 4 milliárd éven keresztül változatlan maradt és ez alatt az idő alatt, végtelen sok fajban megsokszorosodott. Egy rózsalevél, Francis Crick agya és egy vírus hártájaja mind ugyanazt a 20 aminosavat tartalmazzák. Hihetetlen jelenség, amely kimondhatatlan kreativitásról tanuskodik.

Nem tévedett-e Narby amikor a neolitikus ember kígyóját a DNA-val

azonosítja? Narbyt saját megfigyelései készítették arra, hogy a sokoldalú gyógynövény a y a h u a s c a hallucinogén hatásával megismerkedjen. J. N. beszámol tapasztalatairól, melyeket ő, és azt csak úgy mellékesen, a sámánoktól az Amazonasz vidékén összegyűjtött. Megfigyeléseit tudományos ismeretei alapján állította össze. Ezek a tapasztalatok fedik egymást a neolitikus ember elképzeléseivel.

Már a Neolitikumban megjelenik a kígyó szimbóluma olyan vidékeken is, ahol a kígyót nem is ismerték. Viszont ismertek hallucinogén anyagokat, később ezeknek a száma, szerte a világon, elérte a negyvenet is. Platón az eulasziszi nagy misztériumok beavatottjai közé tartozott. Ismeretes hogy ott hallucinogén anyagokat is használtak. Később Görögországban gyógyításhoz és jósláshoz 200 helyen is alkalmazták ezeket a kivonatokat. Egy igazi iparág fejlődött ki. Nagy Sándor birodalmának az összeomlása után, keleten a Partusok lettek a szellemi utódok.

Magyarországon a Mágusok alkalmazták ezt a módszert. Jó példa erre a csikrükösi templom falára rajzolt mágus mennybemenetelének ábrázolása.

Kos Istennő

A Kos mint a madár és a kígyó istennő kedvenc állataként szerepelt. Ismert a 7. évezredtől 3,500-ig Anatóliában, Középeurópában és Balkánon. A Földközi-Tenger szigetvilágában ábrázolása tovább fennmaradt, mivel ott az anyajogúság tovább élt. Krétán még i.e. 1500-ben is megjelenik.

Szimbólumai: rangjel, párhuzamok, kígyógomolyag, hármas vonal és a háló. Egyiptomban megjelenik istenségek társaságában mint főisten.

Úr városában a király szarkofágjának a fejénél duplán öröklik.

Képek: 34-38. általános, 39 Ur, 40. Egyiptom

Magyar szempontból ez nagyon érdekes. Minden más lelőhelyen a kosnak csavarodott a szarva, de az Úr királynak sírjában talált leletek a racka juh szarvát mutatják. Ez még mindig nem sok jelentőséggel bírna, ha a Székelyföldön a Júlia szépleány balladájában nem ugyanez a kos lenne leírva. Hasonlítsák össze a képet a ballada leírásával:

Julia szép leány

Egy szép gyalog ösvény hát ott jödögél le ,,

Azon ereszködék fodor fejr bány,

A napot s a hódát szarvaközött hozván;

A fényös csillagot a homlokán hozta;

Két szép arany perez aj! a két szarvába,

Aj! a két oldolán két szép égo gyertya;

Mennyi szőre szálla, annyi csillag rajta.

.....

Az erdélyi népdalok és balladák gyűjtése már a tizenkilencedik század első felében megindult. Erdélyi János háromkötetes "Magyar népdalok és mondák 1846-1848-ban jelentek meg Budapesten.

Kriza János gyűjteménye 1863-ban jelent meg a "Vadrózsák" irodalmi folyóiratban. Kriza János volt az aki az erdélyi népballadákat munkatársaival együtt egy átfogó gyűjteményben összeállította. A gyűjteményt először Gyulai Pál adta ki Budapesten. Két ó székely ballada. Szépirodalmi kiadó.

A ballada nagy gondot fordít a “fodorfehér bàràny” leíàsára. Julia felismeri az égi jelenséget, mert a kőkorszak (neolitikum) utolsó hàrom évezredében a kos volt az Istennő szimboluma. Az említett területeken a kost csiga alaku szarvakkal àbrázolták. A képen látható kos Úr városából eltér a többi területek àbrázolásaitól, de megegyezik szarva Julia ballada leíràsával. Eltérés van a két àbrázolás közt először is időben. Julia találkozása a “Fodorfehér Bàrànyal”, ha a kos àbrázolásának középső időszakát vesszük, hàromezer évvel idősebb mint az úri àbrázolás. Ez adja a magyarázatot arra, hogy a kos szarvai közt hiányoznak a nap és a hold. Az úri királyi sírban talált kosok 3 000 évvel későbbiek mint a székelyföldi kos. Az apajogu társadalom létrejöttével rendszeresen kisajátították a “Nagy Istennő” szimbolumait. i.e. Hàromezeröttszázig nem léteztek sehol a vilàgon férfi Istenek! Mivel a huszadik század közepéig a kutatók még nem rendelkeztek a mai ismereteinkel, így a Julia balladáról csak téves nézetek születtek. Itt most csak egy példát szeretnék megemlíteni, a kereszténység “Agnus Die-je” is az ősi vallásból ered. Az egyiptomiak bàràny- Istene is több ezer évvel fiatalabb mint a “fodorfehér bàràny” de a szerepe ugyan az maradt. Cserepes korongon két másik *férfi* istenséggel megalkotják az embert. Tehát a Julia Egyiptomból sem származhat. Kétségtelen, a ballada hatezer év óta változásokot ért meg, de az anyajogutársadalom mondanivalójának lényegét egészében megőrizte. Ennek az ősi kulturának a magyarság volt hordozója és àpolója a kàrpátmedencében.

Minden siker ellenére a népi költészet felkarolói borulatók voltak. A Székely népballadák kiadója a hangulatot eképpen fogalmazta meg:”Akár Erdélyi János, Kriza nagyhírű gyűjteményeit, akár a különböző magyartàjegységekről szóló kötetek bármelyikét lapozzuk is, a bevezető szavak, a közlők megjegyzései a népi kultúra pusztulásáról, veszendő életformájáról tanuskodnak. A gyűjtők és feldolgozók mondatai mögöl leküzdhetetlen aggodalom és kétségbeesés hallik, a magyarság eddig rejtőző erőit földözik fel, s màris pusztulás, haladás jegyeit kell látniok.” Székely népballadák 9. old.

Amikor 1999 Erdélyben a balladát először hallottam, dràmai szépsége annyira lenyűgözött, hogy az erdélyi út után azonnal elkezdtem gyűjteni minden közleményt a balladáról. Akkor még nem is sejtettem, hogy a homo erectustól napjainkig àtkellett kutatnom az archeologiai kutatások eredményét és a vallástörténelemtől megjelent feljegyzésekt. Megfigyeléseimet itt szeretném “dióhéjban” vázolni.

A nomád népek betörése az ősi anyajogú kultúrterületre màr a negyedik évezredben elkezdődött. A magas szintű kultúrák, az ősi Európában, Anatóliában, Arméniában, Irakban, Mezopotámiában, Egyiptomban, az Indus völgyében és még Kínában is majdnem egyidejűleg lettek meghódítva. Az ősi kultúra csak a Földközi-Tenger szigetein és a peremvidékeken tudott fennmaradni. A peremvidékhez tartozott a Petresdi, vagyis a Székelyföld kultúrája is.

Az ötödik és a negyedik évezred a legnagyobb szintű kulturális és gazdasági fellendülést eredményezte: Szimbólumok, kezdetleges írás. Tengeri hajózás, festett edények, számrendszer. Gazdasági vívmányok: a növény és állattenyésztést követte a **metalurgia**, szövés fonás, köfeldolgozás, háló és a kerék használata (Mezopotámiában i.e.3500, magyarországon i.e.3 000).

A fejlődés alapját képezte az egységes vallási felfogás. A Nagy Istennő kultusza az

összes fejlett kultúrára kiterjedt. A társadalom horizontális szinten működött, a javakat közösen használták. Vagyonfelhalmozódást a régészek nem észleltek sehol. A színes edényfestészet pár remekművét szeretném bemutatni.

Képek: 41-47

A fenti kultúrákban az erőszakos átalakulás nem azonos módon zajlott. Az őseurópai területen nagyfokú visszaesés történt. Az ősi egységes vallási kultúrát kiszorították, csak a peremvidékeken maradt meg a töredéke, a gyönyörű cserépedények eltűntek, a békét a hódítás és a háborúk váltották fel. Solon görög államfő tanulmányúton volt Egyiptomban, i.e. 600-ban. Egy szerzetes mondta el neki: "a ti kultúrátok is olyan fejlett volt mit a miénk, de a háborúk és természeti csapások révén csak az egyszerű nép tudott fennmaradni. Az Indusvölgy kultúrája szintén eltűnt. "

A Kadérok kultúráját a háborús nomád nép, a sumérok rombolták le. Több szerző utal arra, hogy az ősi egyiptomi kultúrát is ők gyúrták le. Képek: 48, 49, 50.

Indiában is fejlett mezőgazdaság fejlődött ki a Neolitikum kezdetén. Finoman kidolgozott cserépedények és istennő szobrok kerültek elő.

Muhenjo Dàróban és Harapàban hasonlóan magas volt a kultúra, mint Kàldériában. A két kultúrközpont kereskedelmi és kulturális kapcsolatot ápol.

India esetében bizonyított, hogy fehérbőrű északi faj tört be Indiába és átvette az uralmat a színes őslakosságtól. A vezető réteg, a pap bramánok, földi istenek, bevezették be a kaszt rendszert. Nem keveredtek az őslakossággal. A Dravidák tisztátalanoknak számítottak. Kàli fő Istennő szerepét, a napkultusz híve az Apaisten vette át.

A kasztrendszer a mai napig fenáll. A társadalom hármas tagozódása: papok, katonák és alsó munkás réteg, jellemző az indogermán társadalmakra. "Felsőbbrendű" uralkodó faj alakult ki. Az indiai társadalomban a nők hátrányos helyzete még most is fenáll. Sati, a feleség követi a férjet a halálba. A templomi szolgák, (Devadi) sorsa, elkerülhetetlenül a prostitúcióba vezetett. A gyakori gyermekházaságok idős férfikkal gyakran igen tragikusan végződnek.

K i n a

Kínában az apajoguság térnyerése majdnem egyidőben zajlott le mint Nyugaton.. Kína első császára F U-HSI 2852-ban kezdett uralkodni. Szerepét a történelemben így jegyezték le a l. A kezdeti problémák mégis nagy hasonlóságot mutattak fel: "Öméltóságának a császárnak a segítségével, megtanította a népet a házasságra, zenélni, írni, festeni, hálóval halászni, az állatokat megszelídíteni és a selyemhernyók táplálékát előállítani."

Ebben az időben bontakozik ki a mezőgazdaság, kereskedelem, orvostudomány, a mágnes használata, fonószer és csillagvizsgáló obszervatórium. Az erényes és okos császár Fu-hei halála után az erkölcsök fellazultak.

Őt követte Chon, felesége TA-ki, a kicsapongásnak és a kegyetlenségnek volt a példaképe. Uralkodása alatt érzéki táncokat mutattak be, férfiak és nők mezítelenül szórakoztak a kertben. A hangulatot kegyetlen kínzási mutatványokkal fűszerezték.

A rendet drakónikus törvényekkel kellett újra helyreállítani.. Vallás helyett törvények szabályozták a társadalmi rendet. Ennek következtében Kínában jött létre a humanisztikus vagy Atheologikus filozófia. Ismert mint; a CAN TONG QI vagy a halhatatlanság DAO- ja. Ebben visszatükröződik a kínaiak filozófiai felfogása.

"Van egy örök élet, mert a halál nem létezik. De ha nincs halál ,akkor élet se létezhet..csak egy mindent átható, és mindent kitöltő energia létezik, amely mindent létrehoz és irányít."

“A kínai gondolkodás ebben az időben, ellentétben az akkori zsidó, indóirani vagy európai kulturához, nem ismerte az etikai polarizációt. Örökös élet itt a földön elképzelhető volt számukra. Nem keresték másutt a paradicsomi vagy mennyi életet. Fő feladatuknak egy orvosi elixír előállítását tartotta a kínai alkémia. Ezt a törekvést az európaiak csak a 12 században Cr.u. vették át az araboktól.” Richard Bertschinger. “Jellemző a kínai alkémia duális jellegére, hogy egyidejűleg kémiai és szellemi törekvéseket tartalmazott.”

A i.u.4. század kezdetén, meg voltak győződve arról, hogy technikai módszerekkel az élettartamot szinte korlátlanul meg lehet hosszabítani. Éspedig itt a földön, sem az égben sem az alvilágban, hanem az ottani hegyekben, erdőkben elérhető az örök élet.

Ismerték az alkotó női Lényt. Ezt ők sötét nőiességnek nevezték, a sötét itt titokzatosságot jelent. Az anyajogú szellemiséget Lao-tse fogalmazta meg a leg tartalmasabban. Ő a Taoizmus megalapítója. Tao = út, az semmiből tovább kifejlődik, Te= erő a csendben alakul ki. A TAO-val harmóniában élni azt jelenti, minden önzőségről és hajszeről lemondani.

Pár ízelítő Lao-tse írásaiból:

Az ember mértéke a föld
A föld mértéke az ég
Az ég mértéke a világ Úrnője
A világűr mértéke a saját Lénye.

Ó D A

Ha a mindenség irányítója szavakba foglalható,
Akkor ő nem az örök irányító,
Ha az ő neve megnevezhető,
úgy ez nem az ő örök neve.
Mint megnevezhetetlen
Szülője a mennyek Isteneinek és a föld Istennőjének,
Mint megnevezhető ő
A tízezer lénynek az Anyja.
Ezért:
Csak az aki mindig kívánságtalan, pillanthatja meg titkát,
Aki állandó kívánsággal telt, csak külsejét pillanthatja meg.
A kettő egy,
De különböző név alatt jelennek meg.
Az ő egységük sötét,
A misztériumok mysteriuma,
Minden titkok méhe.

Lao-tse, ode 52

Csekélységet látni, megvilágosulást jelent.
Hajlékonyságot megőrizni, egőséget jelent.
Saját fényét kisugározni,
És ismét visszatérni egyéni megvilágosultságához,

Így nem kell veszíteni semmit a test elmulásakor.
Ez bizonyítja, hogy magunkat örökösként,
Az örökkévalósággal felruháztuk.

Lao-tse, az ő "időtlen érvényu prologjában" Tao-te-King, az apajoguság előtti idők alapvető tanát fogalmazta meg.

A kínai kultúrát Nyugaton eddig lebecsülték, annak ellenére, hogy az ő kultúrájuk az európai kultúrát sok tekintetben ezer évvel megelőzte.

Mezopotámia

Mezopotamiát mint a civilizáció bölcsőjét emlegetik. Jóllehet a kultúrának és a vallásnak is, ma már több bölcsője is ismeretes. A Kaldérok megírják a világ első jelentős irodalmi alkotását a "Gilgames Eposzt". Sajnos az eredeti szövegnek csak töredékei ismeretesek. A Gilgames eposzt, melyet mi ismerünk, azt Cr..e. 1400 -ban írták újra. Megjelent akad, hetita és huriti nyelven. Később a közelkeleti és a Földközítenger kulturnépei is utánezatokát készítették róla. Még az Istennő nevét is nemzetenként megváltoztatták. Istàr, Astarte, Anahit (a Pàrtusoknál) Mirjam, Baba Maria.. Gilgames nevét Odysseus, Mercur, Hermes nevekre változtatták àt. A művet klönbözö forrásokból állították össze. Az is bonyodalmat okoz, hogy az eposz momdani-valóját eltérö módon értelmezték. Werner Papke szerint a kaldok asztronómiai ismeretei allegorikus formàban lettek leírva.

Andreàs Schweizer a lét értelmének keresését látja a műben. A fő téma a hallhatatlanság keresése. Az élet küzdelmében a lélek legmélyebb érzelmei nyilvánulnak meg. Gilgames útját az élet útvesztöin, Istennök diszkréten irányítják. Gilgames még a hallhatatlanság csodafüvét is megkapja Utnapistimtől. Megfürdik hogy ünneplöbe öltözzön, de közben a "Kígyó" elveszi a csodafüvet! Hiàbavaló fàradozàsát így fejezi ki:

"Kiért Ursanabi fàradtak karjaim?

Kiért ontottam szívemnek vérét?"

Nem tettem én jót, magamnak semmit!"

Az apajogú tàrsadalom megfosztja Inannàt eredeti lényétöl. A menyei házasságban Inàna az Istenek kedvese lesz. Az apajogú tàrsadalom miden igyekezete ellenére nem tudta Inàna szerepét kitölteni. A férfi Istenek közt megtartotta fontosszerepét. Isist is csak a kései kor házàsította össze Ozirisszal, de az ízisz hymnuszokban, megörzi teremtö isteni méltóságát. Az Istennő regressziója jól követhetö az akad hymnuszokban és az àbràzolásokban is.

A pornografia és a prostitució elburjànzott minden tàrsadalmi rétegben. Mezopotámia mérges gyümölcsei megfertözték a Közelkeletet és Egyptomot is. Erre vallanak azonos àbràzolások Egyptomban mint Mezopotámiàban is. Az első Dynasztia uralkodóinak testalkota, keleti eredetre vall.

Babylon főistene Maruk az első monotheista férfi istenség. Uralmàt csak akkor veheti àt, ha legyözte Tiamatot, az addigi női fő Istenséget. A visszataszító csatajelenet az akad Gilgames eposzban van leírva. A példáját követte "Moses" és a zsidó keresztény vallàs is, a női Isten szerepét egyedül a férfi Istenre ruhàzták àt.

Az archeologiai kutatàs Napoleon egyiptomi hadjárata után felkeltette az érdeklödést tudomànys és tàrsadalmi körökben. Egy tovàbbi mérkövet jelzett Austen Henry Layard ninivei agyagtàblák felfedezése. Assur Banipal redkivül jól ismerte a régi íràsokat. Az ő palotájában fedezte fel az agyagtàblàkat. 1849-ben.

1872 ben George Smith megfejti az ékíràst! A tàblàk olvasàsa közben ràbukkant a jólismert vízözön történetére. Zsidó ember létére annyira felizgatja magát, hogy letépi testéròl a ruhàit. **A biblia nem a legòsibb könyv! Az eredeti szòveget kétezzer òtszàz évvel azelòtt írtàk.** G. Smith felfedezése szárnyakat adott a régészeti kutatàs-nak.

E g y i p t o m

Az egyiptomi Kultúra nagyon sok hasonlòsàgot mutat a mezopotámiai kultúrával, de òsibb. Az egyiptomi kultúra sok ezer évvel a Phàraók dinasztiàja elòtt bontakozott ki. A kiràlyok völgyében òsrégi szülòbarlangot fedeztek fel. Az Istgennò szétrombolt monumentàlis szobrànak maradvànyait egy sziklafalon ismerték fel. A Sphinx koràt 11 000 évre becsülik. A teste oroszlàn a nõi fejjel, titokzatos benyomàst kelt. Kezdetben az oroszlàn a nõi Istenség szimboluma volt, amíg a napkiràlyok nem sajátotítottàk ki maguknak. Göbelki Tepe Anatóliàban szintén abban az idòben épült mint a Sphinx, de annak a története még titokzatosabb mint a Sphinxé.

Egyptom történelmében és kulturájában Isis meghatàró szerepet jàtszott. Az istennò tisztelete a közéletben olyan mélyen volt legyökerezve, hogy még a dynasztiàk alatt is tiszteletben tartottàk természetfeletti hatalmàt. A gyógyításnak mindenidòben ò volt az Istennòje. Dicséretére szàmtalan hymnusz íratott:

Kòbevésett felirat Izisròl:”Kezdetben volt Isisz, a legidòsebb az òregek közül. Ò volt az Istennò, akitòl minden jòvendò létrejött.”

Isis, én vagyok a vilàgűr
a múlt, a jelen a jòvò.
Halandó lény titkomat még megsem sejtheti.

Isis: miliók anyja ki szàzezreket felkarol.
Az istenek anyja kiben òk is nyugalomra térnek,
az eljòvendòknek az anyja,
hosszà tartoznak akik (még nem) léteznek:
aki a hozzàjòvést szereti, és a tàvozást gyűlöli,
az egész ország sóhajtozik utànna, ott lenni
Az üdvözültek vàrosa, a halottak otthona, melynek
portájàn, mindenki kimult kiköt,az ò anyjuk
akiket ò minnyájukat teremtett, betérnek õhosszà
mindnyàjan amennyien csak vannak.
ò maga nem teremtett, egyesít magàban férfi és nõi tulajdonsàgokat.
Önmagàból teremti az Isteneket,
Ò apja az apàknak, anyja az anyàknak.
Vera Zingsem 61 old.

Még a római korban is tisztelték Isiszt, szàmtalan vàrosban találhatók Isis templomok, szentélyek. Híres rómaiak mit Apuleius és Aristides az ízisz mystériumok beavatottjai voltak. Tisztelete majdnem az egész birodalom területére kiterjedt. Erròl tanuskodik a szombathelyi Iseum is.

Még hymnusokat is írtak Izisròl,megszólítàssa is mély tiszteletet àrul el irànta:
“ Az Egyedüli aki Minden”

M a a t

Maat egyiptomi istennő az anyajogú társadalom megszemélyesítője volt. Nevéhez fűződik az igazságos jogrendszer megalkotása. Megalkotta az Egyiptomi törvényhozást, hasonlóan mint a babyloni Tiamat, aki az istenek első királyának a szent (kő) táblákat átadta. "Maat törvényei feltűnően enyhék voltak, összehasonlítva a későbbi apajogú társadalom isteneinek törvényeivel. A szentélyekben az egyiptimiaknak a "negatív hitvallást" kívülről kellett recitálni, amivel kifejezésre juttatákl, hogy Maat előírásait nem sértették meg:

"Én nem voltam haragos. Felebarátomnak nem tettem rosszat. Senkinek nem okoztam fájdalmat. Állatokat nem kínoztam. Nem fosztottam ki a szegényeket. Nem szennyeztem be a vizet. Nem gázoltam le a földeket. Nem viselkedtem arcáttalanul. Nem ítéltam elhamarkodottan. Nem keltettem viszályt. Senkit sem bujtottam fel, javamra egy gyilkosságot elkövetni. Nem követeltem, hogy munkásaim, éjjel,nappal javamra erőltetett munkát végezzenek. Nem esküdtem hamisan. Nem tulajdonítottam el mások vagyonát. A kimérésnél vékával nem csaltam. Nem türtem el, hogy valaki éhezzen. Vagyonomat csak azzal gyarapítottam, ami nekem kijárt. Nem tulajdonítottam el mások vagyonát. A gyermekektől a tejet nem raboltam el."

Aki betartotta Maat törvényeit, kapott egy rituális italt. "Lelkemet Maat itala tisztára mosta." Hasonlóan mint a keresztvíz, Maat itala, a halál után, az igazaknak az életet, az erőszakosoknak a halált jelentette.

A "negative hitvallás" és a piramis szövegek az 5.és a 6. dynasztia idjében íródtak, 2 750-2625. ,2625-2475. A fenti szövegben a Tízparancsolat fontos részei már fellelhetők! A rituális ital a keresztségre és az áldozásra emlékeztetnek.

Következő szövegben Jézus tanát ismerjük fel:

"Óvakodj a szegényeket kirabolni és kegyetlenkedni a nincstelenekkel...

ha te valakinek nem tudsz ellenállni, aki téged megtámadott, ne sebesítsd meg őt.

Hagydd a gonosztevőt egyedül, tönkreteszi ő saját magát".

Egy másik megegyezés a keresztény felfogással: Az erkölcsös élet a tulvilágon meg lesz jutalmazva. A katolikus papok miseruháját egyiptomi eredetre vezetik vissza. További jó példa, Isis, Osiris és Horusz,(trinitás) ez a kép a keresztény felekezeteken kívül még más vallásokban is felbukkan. Az egyiptomiak a testet a tulvilági életből soha nem tudták kirekeszteni. A keresztény vallásban is ismerjük a "test feltámadását." Nagyon sok mély elképzelés született a halálutáni életről, melyet halotti rítusokkal próbáltak elérni.

A 12. dynasztiban 2 000-1788, az apajogú társadalom felváltja a régi erkölcsi rendet. A nőknek a jogait eltörlik. Az írások, erőszakról, kicsapongásokról és gyilkosságokról panaszkodnak, hasonlóan mint Kínában, Indiában és Msopotámiában.

A monotheizmus Pharaó Echnaton alatt lett uralkodó vallás Egyiptomban. Az ő eredete a bibliai Jozsefre vezethető vissza. "Juja"= Jozsef "IV Tuthmosis minisztere volt. Fia A p e r - el (Ape= Heber, el= Elohim. Isten, Ur) Echnaton vezére volt.

" A tény hogy Echnaton vezére héber és El tisztelője volt, bizonyítja a kapcsolatot a király és az izraeliták közt, akik ebben az időben Egyiptomban éltek." Achmed O. A négy Amarna király E c h n a t o n, T u t e n c h a m u n, S e m e n c h a r e és E j e mind a bibliai Jozsef utodjai voltak.

Ez a tény teszi érthetővé, amiért a zsidók Echnatont tartják a monotheizmus alapítójának. A biblián kívül egyetlen forrás nem említi meg Mozest. Az egyiptomiak Mozes

személyét Echnatonnal azonosítják! Echnaton volt az aki az ősi egyiptomi vallást megszüntette és csak napistent szabadott tisztelni. A szobrokat, szentélyeket leromboltatta, azoknak helyén állatok legeltek. A papokat és a közvéleményt saját maga ellen fordította. Az utókor különös ellenszennel vette, hogy három lányával vérfertőzöttséget üzött. Egyik leánya szülésközben meghalt. Az irodalomban egyesek istenítik, mások pedig teljesen elvetik. Személye a keresztény vallásokban is igen vitatott.

Az ellentét a keresztények és az ószövetség hívei közt abban is kimutatható, hogy a zsidók a fàrók törvényeit vették át, a kereszténység pedig nagyrészt az "Istennő" tanait.

Zsidó és Keresztény Monoteizmus

Zsidó Monoteizmus:

Az Ószövetség 6.800 szor említi meg az Ūristen nevét. Ezért mondta J. Kasàr: "Merészebb, mint az ismeretlent feltàrni, az ismert kétségbe vonni!" Mindenki, aki ezzel a témával foglalkozott, a saját bőrén is megtapasztalhatta. Ezért szívesen idézem azokat akik hivatottak eről témàról nyilatkozni: **"Abrahàm találkozásà Istennel és az ő vândorlásà Kànaàba, Mosesnek az Izraeliták kiszabadításà a rabszogsàgból, az egyesült Izrael és Judai kiràlysàg felemelkedéséig és hanyatlàsàig, nem egy csodàs kinyilatkoztatàs, hanem egy kimagasló teljesítménye az emberi beképzelt erejének"**

Israel Finkenstein 12. old.

A biblia két vagy hãrom nemzedék alatt keletkezett majdnem 2600 évvel ezelött.

A judeai kiràlysàgban: "egy fõleg bàrànpàsstorokkal és földmùvelõkkel gyéren lakott vidéken". I.F. 12 old.

A kutatók egy része azon a véleményen vannak, hogy a biblia szövege, az egyesült kiràlysàg idejében Juda és Izrael uralkodàsà alatt íródottak és lettek összeállítva (ca 1000-586 közt i.e.), mások azt állítják, hogy az ismert szöveg késõbb íródott, melyeket a papok és írnokok a babiloni fogsàgban vagy visszatérésük után (a 6.es az 5. században Cr.e.) vagy még késõbb, a hellén korszakban (4.-2. században Cr.e.) lettek összegyũjtve és àtdolgozva.

Ma a biblia kutatók egyhangú véleményen vannak:" hogy a vallàsalapító és a si-nai csodatevõ soha nem létezett, legalàbb is abban a személyben, mint ahogy õt a biblia àbràzolja. Màsfél évszàzad óta a kutatók àtszũrték a sivatag homokjãt, de egy izraelita törzsnek mégcsak a nyomát sem lelték, ugyan úgy sikertelenül végzõdött Mozes utodjãnak Josuànak a honfoglalàsát bizonyítani ." Moses-detektív Kraus itt még tovàbb megy: " Egyedũli JAHVE hívõ volt a bibliai mozesstörténetnek a szerzõje és kitalálója. Ennek a magasan értelmes írónak a tevékenységét Cr.e. a 480-as es 420-as évek közé teszi; elõtte nem lehet zsidó monotheizmusról beszélni." Focus 2001.9.15

A mòzesi vallàs sikere arra is visszavezethetõ, hogy átvették a fàraók uralkodó rendszerét és még az egyiptomi bölcseség könyvébõl is pár részlet gazdagítja "Salamon bölcseségét."

A babyloni fogság is gazdagította a zsidó kultúrát. Ott tanulták meg a pénzfelvétel módját és Zarathusztra vallási tanait is megismerték. Erre bizonyíték Daniel könyve (37.old.) "Te pedig Daniel" Isten szavaival "menny el amíg a vég érkezik, és pihenj, hogy te feltámadj, a te földeden, az idők végeztével. A feltámadás gondolata itt fordul elő először a bibliában.

A bibliában gyakran találkozunk a Közelkelet istenőitől átvett szerepekkel: Éva a keresztény és zsidó hagyományokban csábító, negatív személyként van ábrázolva. Ezzel szemben a Genézisben (3.20) Éva mint minden élőlény anyja isteni szerepben jelenik meg. Innana-Izisz szerep.

Debora: A kanaaniak elleni harcban az ellenállás jelképe lesz, mint proféta és bírónő.

Judit: Ő a közelkelet háborús istennőinek a típusa, harcban menti meg Izraelt.

Ester: (Istár) Ravaszsággal éri el célját.

Ugyancsak azonos véleményen vannak a kutatók, hogy a Pentateuch több forrásból lett összeállítva, mindegyikük különböző történelmi körülmények között keletkezett, hogy különböző vallási vagy politikai nézetet fejezzenek ki. I. F. 24. old

Pentateuch= vallási irányzatok, Deuteronomium=Geschichte,

A kronikák könyve=Israel az Exil után)

Mivel az Ószövetség különböző forrásokból lett összeállítva, Finkelstein ezt "kompilációnak nevezte", vallási körökben ez elég zűrzavart okozott.

A monoteizmus csak hosszú évszázadok után alakult ki a mai formájában. Kezdetben a Teremtőnek férfi és női vonásai voltak. JAHW sem volt kezdetben az egyedüli Istenség. Ő volt a zsidók főistene, a Moabiták Istene Kemosch volt, a Ammonitereké Milkom, az Edomitáké Qos, az Arameusoké (Damaskusban) Hadad. Az egyéni név csak ott szükséges ahol több név is előfordul. A negyedik században kezdték el a Kronikák könyvében JAHW nevét Istennel helyettesíteni. Cr.e.

A harmadik és a második században átvették JAHW nevét. Görögül Kyros, Úrat jelent. Magyarul, Úr Isten, Herrgott, le Seigneur, vagy Lord. Ezek a nevek a férfi nemet (gendert) határozzák meg.

A vízözön történetében Enlil-fő Isten, Ea- bölcsesség Istene, Inanna-szülés, életfenntartóként szerepel. Sokkal később átvett vízözön történetben JAHW átveszi mind a három szerepet. Még Cr.e. a nyolcadik században JAHW és Aschera együtt osztanak áldást. Az írásleletet 1975 ben Kuntillet Adschrudban fedezték fel. Addig Aséra csak mint Baal partnere volt ismert. Még a 8. és a 7. században is minden második zsidó háznál Aschéra szobra állt.

622 Josija király kidobatta Aschéra szobrát, szolgálónőivel együtt, a jeruzsàlemi templomból. " **Ashéra szobrának a templomból való eltávolítása egy kísérlet volt befolyásos zsidó köröknek, hogy a kezdődő Monotheizmusban, magukat a kanaani gyökerektől eltávolítsák.**" O. Keel

A Monotheizmus lényében megnyilvánuló intoleranciát megtaláljuk minden monotheista vallásban. A zsidók ezt a gyakorlatot Mezopotámiából és főleg Egyiptomból vették át. Josija és "Mozes" utasítását követik: "Romboljatok le minden szentélyeiket, azoknak a népeknek, melyeknek a tulajdonát átveszitek, ahol az ő Isteneiknek hódoltak, a magas hegyeken, a magas dombokon, és minden terebélyes fa alatt, oltáraikat szétrombolni, szobraikat összezuzni." (Dt. 12. 12.2f)

Ennek ellenére Asérát még a harmadik században Cr.u.is tisztelték a zsidó

asszonyok. A zsidó kabalista mystikában Sechina Istennő már csak erotikus szerepet kapott. A kabalisztikus Rabbi Eliáhudi Vidás szerint egy férfi sem tudja az Isten szeretetét átélni mielőtt a feleségének a szenvedélyes szerelmét nem tapasztalja meg: “Sechina kinyilatkoztatja magát mint földöntúli anya a feleségen keresztül, aki szombaton a nemi közösülés által magát kinyilatkoztatja. Ezen a közösülésen keresztül elnyerik az áldást a hét többi napjaira.” Eliphaz Lévi

Vannak azért idősebbi kabalisztikus megnyilvánulások is melyek szerint Isten a gonoszt a világban nem győzheti le mert hiányzik belőle a női tulajdonság.

Aséra szerepét a “bölcs asszony” vette át a zsidóknál. mert az ő monotheista vallásukban az Istennő már csak rejtett formában jelenhetett meg.

A bölcsesség könyvében (9.4 Cr.e. az első században a “bölcs asszony még számos hasonlóságot mutat fel az egyiptomi istennővel Izisszel. Sőt még mint az isteni trónnak örököséiként is megjelenik.

Az Újszövetség és a keresztény hagyomány átvették azt, amit az ótestamentumi bölcseségirodalom a “bölcseségről” mondott, ezt átruházták Krisztusra, és a női szerepben feltüntetett “bölcseséget” a nyelvtanilag férfi értelmezésű “logoszszal” helyettesítették, így egy tiszta férfi “szentháromágot” alkottak. (János 1.1)
O. Keel 16. old.

A biblia hitelességét több kutató is kétségbe vonta. Ezek közül még csak egyet idézek, Roland de Vaux, francia bibliakutató és archeologus így nyilatkozott:” **Ha izrael történelmi hite, nem történelmi alapon nyugszik, úgy egy ilyen hit is hamis, ezáltal a mi hitünk is!” (Qumrában is kutatott)**

Keresztéyn Monotheizmus és annak gyökerei.

A keresztény monotheizmus, sőt minden más monotheista vallás gyökerei is, messze visszanyulnak a paleolitikumba. Ezt bizonyítják az ábrázolások, szobrocskák és ritusok a kései paleolitikumból, melyek a mai napig fennmaradtak. Az anyajogú társadalomban, nyolcezertől a bronzkorig virágzott fel a nagy Istennő kultusza. Hárromezerötszázttól, napjainkig, az apajogu társadalmak nagy erőfeszítése ellenére, nem tudták az Istennő szerepét megsemmisíteni.

Ellenkezőleg, mivel az apajogú társadalom nem rendelkezett megfelelő hagyománnyal, az Istennő szerepét a férfi istenekre ruházták át.

Az első írásos feljegyzést Prof. Badinyitól vettem át. Ez az agyagtáblára íródott feljegyzés, izerma: **könyörgés Inannahoz 2200-al Cr.e. íródott**

Lagasban. “Öröktől fogva készen, mint fő Sarj állok, az ég házának magja, szent kamra magja.”

Keresztény változat: Az Úr szerzett engem útjai elején,kezdetben, mielőtt bármit is alkotott, öktöktől fogva rendelt engem, ősidők óta,még a föld előtt.” (Lectió libri Sapientiae,Prov.22-35) Seplőtelen fog. ünnepe, dec.8

A két szöveg mondanivalója,látszatra, megegyezik. Lényeges eltérés abban mutatkozik, **hogy a nagy Istennő öröktől fogva létezett.** A keresztény szöveg szerint őt is az Úr teremtette. Se a zsidó, se a kereszténység nem ismer el női Istent. Találtam egy Istennő ábrázolást Anatóliából, 2200 i.e., melyet elefántcsontból készítettek, ezt szívesen megmutatom.

Samária az Eufrátes mentén, már a történelem előtti időkben a nagy kulturális központokhoz tartozott. Sargon 2200 ban i.e. meghódította a hat korai fővárost, ahol az Istennő vallását gyakorolták. Az említett időkig Szamária Ebla fennhatósága alá tartozott, sőt még Judeának is egy része. Galileában az északi kultúra volt a honos. Judea egyiptomi befolyás alatt állt. Ez a vallástó vonal nyomta rá a bélyegét az eltérő vallás kialakulására. Ebla hasonló magas kulturális szinten állt mint Egyiptom.

250,000 lakósa volt a városnak az elővárosokkal együtt. Szamáriában az építészet és a vallás is az északi kulturához igazodott. Írásuk fejlettebb volt mint az egyiptomi hieroglifák. Az államelnököt választották, a demokrácia bölcsője Eblában állt. Vallásuk az Istennő tiszteletére alapult, számára még szentélyeket is állítottak. Kereskedelmi kapcsolatban álltak Egyiptommal és Mezopotámiával. Ezt a magas kulturát kifejejtették a történelem könyvekből. Én Ebláról 1978-ba olvastam először a *National Geographic*-ben. *Világossá vált előttem, hogy a vallástörténetet nem lehet csak Palesztinára leszűkíteni.* Ezután a történelmet újratanultam. Megértettem azt is miért találtak a keleti vallási áromlatok Galileában termékeny talajra .

Zarathustra 630-ban született Baktriában. Hosszas meditáció után egy angyal (igaz lélek) vezeti őt a "fehér Úr", Ahura Masda trónjához.

Zarathustra egy himnusszal üdvözli Ahura Masdát: **"Én törekszem abban, Téged megismerni, mindentudó, mindennek alkotója a szentlélek által"** "G.Schweizer 27. old. (mindentudó és mindenható a Magna Máter átributjai)

Ahura Masda testnélküli, mindentátfogó és örök , mentes minden emberi szenvedélytől, egy átlátszó alapelv a fő megtestesítője. Mint testnélküli, szellemi egyedüli lény jelenik meg.

Zarathustra a dualizmus megfogalmazója. A jó elnyeri jutalmát, a rossz bűnhődik vétkeiért, menyország-pokol. Elvárása követőitől: *tegyetek jót !*

Mithra

Perzsa Üdvöztető, a mithra kultusz az első négy évszázadban Cr.u. nagyobb befolyással bírt mint a kereszténység. A római császár 307-ben álomvallássá nyilvánította. Számtalan részletet vettek át a keresztények a mithra

Mysterium kultuszából. Ők azzal érveltek: hogy az ördög már Krisztus előtt utánozta az igaz hitet . St. Agoston ezt megerősítette amikor azt akijelentést tette: a mithra papok ugyan azt az Istent tisztelik mint ő.

Mithra születése körül sok legenda fűződik. Egy azok közül: Mithrának nem volt anyja, hanem titokzatos módon egy női szikla szülte, a "*petragenetrix*", melyet az atyaisten phalikus villáma termékenyített meg. Születésénél pásztorok és három bölcs volt jelen, a kizsdedet megajándékozták. Ünnepeket, husvét és karácsony, a papi hierarchia elnevezéseit is átvették a keresztények. Hasonló csodákat cselekedet mint Jézus.

Ellentétben a keresztényekkel, nők nem vehettek részt a nőtlen papok mystikus szertartásain. A családok Isis, Diana vagy Juno a nagy Istennő szertartásain vettek részt. A papok a paradicsomi Évát a bikával helyettesítették. Így minden lény a bika véréből született. Az apajogu társodalmakban ez a perverz felfogás általánosan elterjedt. Az Istennőt az apaisten szülte, vagy valamelyik férfi istennel összeházásította. Isis Amun-Re leánya, Istár az An-leánya, Al-uzza Allah leánya, Astárte Ball leánya. Nálunk keresztényeknél Mária az Úr szolgáló leánya.

Ezekután felvetődik a kérdés, hogy a keresztény egyházak miért ragaszkodnak a tarthatatlan ózsdi felfogáshoz?

Simon Mágus Jézus korában élt. Állítólag keresztelő St. János tanítványa volt és az esseniek csoportjához tartozott. sokan őt tartják a gnosticizmus megalapítójának. Szamáriában az őskeresztények nagy tiszteletben tartották. Állítólag 62-ben Jeruzsálemben megválasztották püspöknek. St. Péterrel ellenséges viszonyban álltak.

A nézeteltérések oka abban rejlett, "hogy Simon az ő vallási közösségében szívesen látta a nőket, és azon a véleményen volt hogy az alkotó erő a világban ugyan úgy női mint férfi." Szemére vetették hogy templomi prostituáltal utazott. Ezt Jézusnak is szemére vetették. Ők voltak akik a nők szerepét az antik világban először felemelték. " Szent Pálnak a korintusiakhoz írt első levelében 11.7.így ír a férfiről:" A férfi az Isten képmása, a nő a férfié.." egyértelműen ószövetségi felfogás, de a 11-12. versben már nyomatékosan kiegészíti:"**Bizony az Úrban nincs asszony férfi nélkül, se férfi asszony nélkül. Ugyanis ahogy az asszony a férjtől származik, ugyan úgy a férfi az asszonytól jön a világra, de midkettő Istentől származik.**"

Tény az is hogy a gnostikusok a keresztény spirituális életet gazdagították. Még ennél is több. **Hermann Dtering a "Meghamisított Paulus" című könyvében bebizonyította,hogy a St. Pálnak tulajdonított leveleknek(epigraphiák), a szerzője Simon Mágus volt Szamáriából.**

Szerinte nem létezett se Saulus se Paulus! A németül megjelent könyv a papok körében nem kis lelki megrázkodást okozott. Hiányolták, hogy ezzel a problémával magukra maradtak.Az egyház a szakítást a Gonosissal azzal indokolja, hogy egy mystikus kozmológiát a megváltással szándékoztak összekapcsolni.

A "Szent Pálnak" mondott levelek az Újszövetségnek a legrégebb összefüggő szövege. Mivel a szerző neve is meglelt hamisítva, így valószínű hogy az eredeti szöveget sem ismerjük. Ezzel magyarázható, hogy bibliakutatók bebizonyították, hogy a szöveg nem egy személytől származik. Már a második világháború előtt a kutatók számára bizonyossá vált,hogy "Paulus" tiszta görög nyelven beszélt és írt. Az első három evangélium arám nyelven íródott, ezt a nyelvet se a rómak, se a görögök nem értették. Ezzel szemben a görög nyelvet úgy használták, mint ma az angolt.

"A történelmi Paulusról végképen csak annyit tudunk, hogy élt és missziós tevékenységet folytatott, és az ő nevében később, leveleket fogalmaztak meg.

A korai keresztények írásaiból és hagyományaiból tudjuk, hogy az egyházatyák különösen a szamáriai Simon Mágust, a gnosztikusok szellemi atyját, a gnosztikus, marcionista heretikusként tartották." H.Detering 168.old.

" Az a kép melyet a "történész" Lukács az apostolok történetében leír, történelmi hitelesség szempontjából teljesen használhatatlan, ez a felfogás Baur munkája után a theologusoknál is elfogadott." H. Detering,160. old

A relytély megoldásához Tertulián egyházatya tevékenysége ad bővebb felvilágosítást."A Saulusz név használata egy különlegesség a katolikus apostolok történetében, különben sehol másutt nem fordul elő, ez azt jelenti, hogy Tertulián és vele együtt a katolikus tradíció, melynek Tertulián képviselőjeként fellép, nyilvánvalóan egy igen erős dogmatikai érdek irányította, hogy Pál apostolt, (ugyan úgy a másik tizenkettőt) a zsidó tradícióba beolvassza. Ez lehetne annak a magyarázata , hogy a korai kereszténység dogmatikai érdekeltségét, rendszeresen a történelmi igazság elé helyezték, vagyis az fölé tették, azt jelenti, hogy apostol Paulusznak a zsidó előnevet később ruházták rá, hogy ezzel az apostolnak a zsidó eredetét kimutassák."H.Detering 202. old.

"Jézus és az apostolok fellépésekor, Izraelnek három millió lakosa volt.

Ebből 500.000 szamaritánus, görög és saduceus. Abba Eban, "Az én népem" című könyvében írja: "A szamaritánusok egy elkülönült ethnikai csoportot alkottak." A zsidók lenézték őket, nyelvük és alacsonyabb társadalmi helyzetük miatt, de amikor arról van szó, hogy zsidók voltak-e az apostolok és Jézus akkor mindegyik zsidó, csak a statisztikában nem! Lehet, de kulturájuk és vallási felfogásuk eltért a zsidókétól.

Manechizmus

i.u. 216- ban születet Ktesiphonban, gazdag szülőktől. A szülők egy keresztény, keresztelő és zarathusztra-vallás elemeiből összekomponált szektához tartoztak. 12 éves korában elhagyja a szülői házat, remete életet élt, majd évek múlva visszatér és mint prédikátor lép fell. Jézus és Buddha voltak a példaképei.

Sikeres prédikátor volt. Főleg a jómóduak körében lépett fel. Tana elterjedt Perzsia-, Nordafrika-, India-, és Kinában. **Leghíresebb követői közt volt St. Agoston és családja.** Kezdetben intoleráns sassanida perzsák elvetik tanát és hitéért mártírhalt. A hatodik században követőit is felszámolják Európában.

Utódja Mazdak, az elnyomottak, prédikátora volt. Kétszáz évvel később Mani halála után, Mazdak még határozottabb ellensége lett az államvallásnak. "Mazdak Zarathusztra tanát képviselte. Szerinte a Mâgi (mâgusok) Zarathusztra látomásának tanát elferdítették. Ezzel szemben ő azért jött, hogy az igazi utat Zarathusztra tanához megmutassa. **Gyűlölet és széthuzás csak azért létezik földi életünkben, mert az embereket, démoni erők kapzsivá tették.** Az egyik oldalon a dúsgazdag nagybirtokosok, akik az életüket henyéléssel töltik, a másik oldalon a koldusszegény parasztok, akik a kemény munka ellenére még jól se lakhatnak. Ez a sâtân műve. De Isten akarata, hogy minden ember egyforma javakkal rendelkezzen, Isten minden embert egyformára teremtett, és egyformán kellene élni ebben a földi életben is," Gerhard Schweizer ,Persien 44. old.

Mani a gazdagoknak, Mazdak a szegényeknek prédikált. Ő az uralkodó réteget istentelennek nevezte. A sâtân uralma alól való megszabadulást hirdette. Mazdak a **vallásos kommunizmus** prédikátora volt. Közös hitvallás Zarathusztrával: minden embernek, gazdag vagy szegény, a jó és a rossz közt kell választania. Mazdakra Jézus tanai is mélyen hatottak. "Ismert, hogy Jézus és Mazdak körül is, majdnem csak szegény emberek csoportosultak: kézművesek, parasztok, napszamosok hlászok és rabszolgák. **Nekünk ma a vallástörténelemben Jézus az első proféta, aki a gyengéket és elnyomottakat olyan határozottsággal, a hatalmasokkal és gazdagokkal szemben felemelte.**" G. Schweizer Perzsia 45. old.

Jézus soha nem ígért menyországot a földön! Mazdak tana a szegény réteget, felkelésre ösztönözte. Zarathusztra állam vallása a felkelést véresen leverte, 3.000 áldozatot élve ástak a földbe. A következő proféta, Mohamed Arábiából, 100 évvel később, meghozta az alsó rétegek elvárását.

Konstantin (288?-337)

A történelemben úgy ismerjük őt, mint az első " keresztény császárt". Valójában csak halála után ruházták rá ezt a címet a püspökök! Ennek ellenére ő volt az aki lehetővé tette a kereszténység elterjedését a római Birodalomban.

Hírnevét azzal alapozta meg, hogy ediktjében biztosította a vallásszabadságot. Keresztény fanatikuskokat megintette, hogy ne üldözzék a pogányokat, zsidókat és a heretikusokat. Az "igazvallású keresztények" Konstantin halála után elvetették a tolerancia törvényét és átfogó üldözésbe, keresztes hadjáratba kezdtek, melyek háromszáz évig folytatódtak.

Konstantin nem gyakorolt kegyelmet senkivel szemben, akik veszélyeztethették volna jogalap nélkül megszerzett trónját. Két feleségét, fiát és még másokat is kivégeztetett ebből az okból. Keresztséget csak halála előtt vette fel, hogy bűnei eltöröltessenek, és biztosítsa magának ezáltal a menyországot.

Konstantin kialakította az abszolutista államot. Szigorú etikettet vezetett be udvarában Istenhez való hasonlóságát azzal szándékozta kifejezni, hogy arany köntöst és diadémot hordott. A tulzott ékes viselet, a diszes temlomok az ikonokon megjelenő udvari személyek előkelő öltözete Konstantin uralkodása alatt vette kezdetét.

Az új államvallás irgalom nélkül küzdött ellenfelei ellen. "Átütő lett a siker. Negyven évvel Konstantin halála után, az egyház a nyugatrómai birodalom tíz százalékát birtokolta, a középkorban nyugateurópában az egyház a javak harminc százalékát birtokolta.

Az egyház ezzel bebizonyította, hogy Konstantin óta, a kereszténység hódítása nem spirituális igazságon, hanem emberi hatalmon alapult." (B.Walker 570 o.)

A hatszáz éves megépült a Hagia Sofia, a kereszténység akkori legnagyobb temploma. A templom felszentelésekor kiurgott a császár a kíséretéből és felkiáltott: "Salamon megelőztelek!" Ha tudta volna, hogy Salamon azt a templomot, melyet a bibliából ismert, nem is építette meg.

Akkor nem kellett volna a keleti területeket kifosztani, és az izlám hódítását előkészíteni.

Az izraeli archeologa leletei Dávidról és Salamonról: "Dávid és fia Salamon ugyanúgy a későbbi dinasztia tagjai csak egy izolált elkülönült területen uralkodtak, melyben se nagy gazdagság, se központi közigazgatás nem létezett. Nem következett be hirtelen hanyatlás, elgyengülés vagy szerencsétlenség, egy példátlan gazdag időszak után. Sokkal inkább több évszázados fokozatos fejlődés folyamata következett.

Dávid és Salamon Jeruzsálema csak egyike volt a többi vallási központnak Izraelben, minden bizonnyal nem volt az általánosan elismert vallási központja az egész izraeli népnek." I. Finkenstein 268. old.

A bizánci birodalom tette lehetővé a keresztény Újszövetség kialakulását.

Hatvannyolcban tartották meg az apostolok konzilját Jeruzsálemben. Ezen elismerték a Jeruzsálemi egyház vezető szerepét. Ekkor "Paulus és Barnabás elkezdtek a missziós tevékenységet. Pogányokat is felvettek az egyházba. Keresztény közösségek alakultak ki Szíriában és Edessában, majd Ephesus környékén, Északafrikában és bizánci központtal a Balkánon. 180-ban, a gnosztikus viták után, elkezdődött az egyház átszervezése.

Keresztény közösségeket vontak össze, szinodusokat állítottak fel. Elkezdtek az írásokat kanonizálni, az Ótestamentumot elfogadták. Az egyházat monarchikus rendszerre építették. A püspököknél bevezették a jogfolytonosságot. A demokratikus vezetést egy hierarchikus alkotmány váltja fel.

Az ószövetség elfogadásával megszületett a zsidó-kereszténység. Ezt a fejleményt a zsidó szerző Marcus Eli Raváge, a amerikai "The Century Magazine 1928, világosan kifejti és egy találó mondatban foglalja össze:

"A Ti igazi nézeteltérések velünk igazából nem abból következnek, hogy mi a kereszténységet elutasítottuk, hanem hogy mi az akaratunkat rátok kényszerítettük."

TA. 13.3.97 Zürich

A Septuaginta legendája, mely szerint hetven fordító hetvenkét nap alatt

héberől görögre azonosan lefordította a bibliát, ma is csak legenda.

Tény az, hogy az első században Cr.e.felbukkant egy szöveg gyűjtemény, melyet a zsidók id.után.a diaszporában is elismertek . Ezt szöveget a keresztények is ismerték, a zsidó írások ismertetésében Originesznek igen fontos szerep jutott.

Originesz 184-ben született Alexandriában, meghalt 253-ban Tyrosban.

jómodu keresztény családból származott. Szülei kiváló oktatást biztosítottak számára. Természettudományokban és grammatikában magas fokra emelkedett. Hézagos héber ismeretei ellenére lefordította a LXX-át, a Theodotiont (csak görög változat létezett) és aguillai fordítást használta fel a HEXALPA megírásához. Nem túlzás állítani, hogy az ókori keresztény theologia Originesz munkáján alapul. Ő is a Logoszchristologusok csoportjához tartozott, mint Iréneusz, Tertulián,Hypolyt, Cyprián és az alekszandriai Clemens. Ők összekapcsolták a görög tanokat a keleti logos tannal. Másrészt azt sem szabad elhallgatni, hogy ők egy téves felfogásnak az áldozatai lettek: **“Elfogadták, hogy az Ószövetség szóról szóra isteni sugalat alapján íródott.”**

Szent Hieronymus.Cr.u. a 4. században összegyűjtötte a héber szövegeket,rendszerezte és lefordította (feltűnően pontatlan fordítás) ez lett a **Vulgata**.

A biblia nyelve görög lett! Később felfedeztek idősebb szövegeket.Qumrán 2.század i.e., Chester Beatty Papyri (2.vagy 3.sz.Cr.u.),Codex sinaiticus,Codex Vaticanus, mindkettő Cr.u.4. század. Ezek a késői leletekcsak részleteket tartalmaznak. Eltérnek egymástól és a King Jones bibliától is.Luther és a King James bibliák görög szövegeken alapszanak, melyeket a holland Erázmus gyűjtött össze. Ezek a szövegek egy bizánci gyűjteményen alapulnak. A görög szövegeket a 4. es 8. század körül gyűjtötték össze. Nincs a bibliának ismert szövege , amely a 4. század előtt íródott.A King James bibliát 1952 újra revidiálták. A Luther bibliát 1956 es 64 közt.

A római birodalom hanyatlása után először a birodalom utódai főleg a népvándorlás veszélyeivel voltak elfoglalva. Hatalmuk fenntartásához szükség volt egy egységes vallási nézet kialakítására. Róma a Nyugateuropában vezette be a keresztény hitet, Bizác keleten.

Az izlám megjelenése kezdetben Bizánznak, majd Romának okozot komoly problémát. A két profétai vallás mellett megjelent egy harmadik.A kereszténységnek a belső viszályok mellett a pogányokkal és az izlámmal is meg kellett küzdeni. Nyugateuropában megerősödött kereszténység nem tűrt meg”pogány nemzeteket”. Ezt meg kellett tapasztalniuk a vandáloknak, szászoknak és magyaroknak. Bizánz és Róma közt csak egy keresztény állam maradhatott fenn.

Az európai zsidó-keresztény együttélés megértéséhez szükséges röviden bemutatni a Talmudot. A Talmud kétrészből áll. Első és legátfogóbb része a babyloni Talmud. A palesztinTalmud csak kiegészítse az előzőnek. A Talmud határozza meg a zsidó hierarchiát,jogszabályokat és az együttélést a közösségben mint a kívülállókkal.

Misna - Jogi törvényeket szabályozó hat könyv. Szóbeli hagyomány után írták le Palesztinában 200-al i.u. Részleteit már az apostolok is ismerték.

Gemara-kiterjedt viták a Misnáról.

A keresztények és a zsidók közt, kezdettől fogva nézeteltérés állt fenn.

A vita csak később éleződött ki, ezt így foglalja össze I. Shahak:” Tudni

kell, hogy ilyen támadások, csak relativ későn léptek fel a zsidó-keresztény

történelmi kapcsolatban, éspedig a 13. századtól kezdve (azelőtt a kereszt-

tények csak a bibliával, vagy általános érvekkel argumentáltak) Ebből derül ki, hogy a Talmudot csak homályosan ismerték.

A keresztények a kampányt a Talmud ellen, nyilvánvalóan a kereszténységhez áttért zsidóktól vették át, akik a Talmudot jól ismerték, és nagyon sok esetben a keresztény filozófiának a tartalmát, erős platóni jelleggel(univerzállis) , vonzóknak találták.

“Meg kell jegyezni, hogy a Talmud és a talmudirodalom egészében, eltekintve az általános megjegyzésektől, a nem zsidók ellen,melyek az egész szöveget átszövik, részletesen az ötödik fejezetben (törvények a nemzsidók ellen) vannak leírva. Egyes nagyon visszataszító, különösen a kereszténység ellen irányuló kijelentéseket és előírásokat tartalmaznak.” I. Shahak 19. old.

Az európai kultúra gyökerei és annak közvetítői:

Általánosan elismert tény, hogy az európai kultúra a görög kulturán nyugszik. Kevésbé ismert, az orient szerepe ebben a folyamatban. Először a görög befolyást nézzük meg a kultúra és a vallás kialakulására. A görög nyelv és filozófia elterjedését Nagysándor hódításai tették lehetővé. A görög nyelv ismerete tette lehetővé a kereskedelem és a kultúra kiterjedését Európától a Gangesig , Észak-Afrikára és Déláziára. Ez részben Nagysándor személyeségének köszönhető. Tudományos intézeteket, könyvtárakat alapított. A negyedik században a nagy görög filozofusok, a görög kulturfőlény apostolai voltak. Elég erre Nagysándor tanítójának tanácsait, neveltjének, ázsiai hadjárata előtt idézi: *“A görögök mint vezérek lépjenek fel, a barbárok, minden nem görög nép, mint az ő úraik úgy kell velük bánni, a görögöket (a makedónokat is beleértve) mint barátokat és rokonokat kell tekinteni. A barbárokat mint házi állatokat, vagy mint hasznos növényeket kell használni.” Arián 9. old. Ezzel a felfogással még más népnél is találkozunk.*

A görög felfogás az egész emberiséget két csoportra osztotta: görögökre, egyedüli hordozói a kulturának, erkölcsnek és emberiségnek. Barbárokra, akik többé kevésbé állatias lények, ezért, e szerint kell velük bánni.

Nagysándor nem követte nevelőjének, Aristotelesnek, a tanácsát! Sőt az ellenkezőjét tette. A perzsa uralkodók, Zarathustra befolyására, kezdetben ugyan ezt a politikát alkalmazták. Nagysándort az ökoménikus gondolat vezérelte. Felfogása szerint az egységes emberiség gondolata a **humanizmus**ba torkollik. Ez a felfogás száz évvel később a stoikusok filozófiájának az alapját képezi.

A “barbár”kérdés már az ötödik század végén felmerül. Platon a mesterdialógusokban Sokratest így idézi. Szokratest, mielőtt kiüríti a méregpoharat, mekérdezik tanítványai: Sokratesz ha te meghalsz ki fog minket tanítani? A válasz röviden így hangzott: Helasz elég nagy,de vannak még a pogányok közt is akik erre alkalmasak.

Az egységes emberiség gondolatát először a **Stoa** foglalja össze egy átfogó szisztémába. Alapítói: a föníciai Zeon Kitionból (Zyprus), Chrisippos Soloiból (Kilikia) a Stoa második nagy megalapítója. Kleantes Assosból (Troas vidéke)

Epiktitosz rabszolgából lett filozofus,tanát később a keresztények is átvették. Tanát általánosanérthető népi nyelven fogalmazta meg, diatribekben. Az evangisták is ezt a módszert alkalmazták példabeszédekben. Náluk hiányzott a rendszeres filozófiai alap. Márcus AURÉLIUS négy filozófiai iskolát létesített Athenben, őmaga a stoikusok tanát követte. Érdekes, hogy ezek a nagy filozofusok nem Görögországból származtak! A stoikus tant nem lehet az ószövetség egy kalap alá keríteni! Ellentétben Szent “Pállal” aki a keresztény etikát a stoikus filozófiával egybeolvasztotta.

A “kultur” és a “ barbár népek kérdése annyira terjedelmes,hogy itt még érinteni sem szabad.

Az Orient befolyása Európára

Mohamed fellépése a történelem színpadán az Orient arculatát gyökeresen megváltoztatta. Az izlám vallás a zsidó és a keresztény vallásokból merítette az ihletet. Mohamed (570-632) tana rövid időn belül győzedelmeskedik egész Arábiában. Az izlám időszámítás kezdete 622. Omár folytatja előde hódításait. Damaskuszt 658-ben, Jeruzsálemet 638-ban elfoglalja. Uralma alá hajtja Perzsiát és Egyiptomot és a bizánci nagy kulturcentrum Alexandria arab kézre került. Sikeres hódítások után Buchará, Kabul és Szamarkand, fontos kereskedelmi központok növelték az arab birodalom hatalmát.

Nyugaton az Omajjadok (661-750-ig) meghódítják Észak-Afrikát és Spanyolországot. Magukkal vitték a keleti kultúrát. Spanyolország alkalmasnak bizonyult a keleti kultúra befogadására. A vallásszabadság lehetővé tette a békés együttélést. ,

Abbassidok 750-1258

Al- Mansur (a győztes) 754 ben átveszi a hatalmat az araboktól. Bagdadban a perzsa kalifok uralkodnak. **A perzsa és a hellén kultúra egybeolvadása, nagy kihatással lett mai kulturánkra is,** Harun al-Rasid újjá szervezi a közigazgatást bizánci mintára. Az országot egy Vezir vezeti. Úralma fellendítette a gazdaságot és a kultúrát. Bagdad, Byzánzhoz hasonlóan világ várossá fejlődött. További kulturális központok: Kairó, Mekka és Samarkand. Az Abbassidok virágzásának a tetőpontja a 9. és a 10. századra esik. Ez alatt az időszak alatt az emberiség modern kultúrájának a kezdetét alkották meg.

Chvarizmi (Chorezmiából) 780-850, az indiai számrendszert vezette be. **Ibn Sina (Avicéna), Perzsia,** Az orvostudományt évszázadokra befolyásolta. Filozóf, Isten mint abszolút lény, aki minden létezőnek valóságot kölcsönöz. Al Biruni (937), Középázsia, megalkotta a tudás enciklopédiáját, naptárt szerkesztett, pontosabbat mint a gregóriánus naptár. Ar-Razi, orvos, fertőző betegségekről írt egy tanulmányt, klinikai kutatás előfutára. Kémikus és filozofus. Perzsák által alkalmazott kommunikációs rendszer, lehetővé tette az ismeretek széleskörű elterjedését.

“Ennek a fejlődésnek részesei voltak, a Földközi-tenger izlám lakó is. Szyrek, a keresztények voltak főképen, akik az antik görög filozófusok és természettudósok műveit, arab irodalmi nyelvre lefordították. A szyr városokban léteztek kimondottan fordító iskolák. Galen, Hipokratesz, Ptolámeus, Euklid Archimedes, Aristóteles, Pláton és még sokan mások szerepeltek listájukon.

Egyidejűleg lefordították a perzsák az ő kulturájuknak a műveit a korábbi időkben. A közép-ázsiai centrumokban is, Szamarkand, Buchará és Khiva, szintén feldolgozták az ottani tudósok addigi kulturájuknak a műveit. Az indiai és a kínai tudományok ismerete tovább bővítették a Kalifát ismereteit.” Martin Erbsösser, Die Kreuzzüge. 23. old.

A karaván utak biztosították az árú- és szellemi javak áramlását az arab birodalomban. A hajózást Byzántól és a kereszties háborúk részvevőitől vették át. Európa felé az Észak-olaszországi kereskedők expanziója, a normánok déli hódítása és a spanyolok toleráns államrendszere tette lehetővé az arab kultúra elterjedését Európában. **A tudomány kimutatta, hogy a kereszties hadjáratok ideológiája, alkalmatlan volt az ottlakó népeket együttműködésre megnyerni.** A kalifátus megszűntével a zsidóknak fontos szerep jutott Cordoba kulturális kialakulásában. Cordoba könyvtára 400 000 könyvel rendelkezett. Az omajjadok kultúrájának neves képviselője volt Ibn Daud, zsidó származású, spanyolul

Szevillai Jánosnak hívták. Ő magát kereszténynek vallotta. Matematikai, asztronómiai, orvosi és asztrológiai munkákat fordított le. Gerhard von Cremona Toledóban működött. (1165) Más fordítokkal 170 művet fordítottak le, főleg görög szerzőktől, Arisztotelesz, Euklid, és Archimedesz műveiből. Arab művekkel is foglalkozott, főleg ar Razi, Ibn Sina, al Kindi és még más arab szerzők műveivel is.

Európai egyetemek: Oxford 1100, Párizs 1174/ 1200, Nápoly 1224, Touluz 1229, MontPELLIÉ 1239.

Szerzetes rendek keleti eredete

A keresztény szerzetes rendek Egyiptomban és Szíriában keletkeztek. Azzal a céllal, hogy a kereszténység szigorú spirituális tartalmát megőrizzék. 300 Chr.u. **Antoniusz** eremitaként a sivatagban élt. **Pachomiusz** 292-346-ig, megalapítja az első kolostort. Aszkétikus élettel szándékoztak a tökéletességet elérni. Egyiptomból terjed el a szerzetes élet először Görögországba, **Basileos** D, majd Olaszországba, **Benedikt** 529. Montecarló Kultúrcentrummá alakult. Ápolták az antik irodalmat, fejlesztették a mezőgazdaságot és továbbadták ismereteiket.

Kolduló szerzetesek: Assiszi St. Ferenc Jézus életének az utánzását tűzte ki célul. 1182-1226. Az Egyház őt bízta meg a Kamil egyiptomi sultán megtérítésére, 1212. Küldetését nem tudta teljesíteni. Magyarázata erre az volt, hogy a kereszténységet fegyverekkel nem lehet terjeszteni.

Spanyol helyzetkép

Az izlám hódítása Északafrikában majd Spanyolországban, nagy hatással volt az európai kultúra és vallás kialakulására. A zsidó vallási és gazdasági befolyás Spanyolországból árasztotta el egész Európát. A spanyol feudális önkényuralom alatt a zsidók, az uralkodók oldalára álltak.

“Sehol a világon nem voltak a zsidók olyan magas beosztásban, mint a keresztény Spanyolországban. Közösségükben joggyakorlással rendelkeztek. “ Lengyelország kivételével, egy ország se gyakorolta a zsidóközösség nagyobb hatalmat a zsidók felett, beleértve a halálbüntetést is, olyan kegyetlenül a nyilvánosság előtt.” I. Shahak 49. old.

Az önkényuralmat gyakorló “ kiskirályok igyekeztek a hatalmat a parlamentáris intézmények felett megkaparintani. Ebből a törekvésből a zsidók se maradtak ki.” Ebben a harcban nemcsak a politikai és gazdasági befolyása, de a katonai hatalmuk (legalábbis a kasztíliai királyságban) nagy jelentőséggel bírt. Egy példa elég erre. Ugyanúgy a gazdasági korrupció, egybekötve a zsidó politikai befolyással Kasztiliában, I. Péter (a kegyetlen) alatt érték el a tetőpontot.” I.Sh. 49. old.

“Ugyan ez az I. Péter átruházta a kasztíliai zsidókra a jogt, egy országos inkvizíciót felállítani a vallási eretnekekkel szemben, és ezt 100 évvel a katolikus egyház “Szent Inkvizíciója” előtt.

I. Péter elveszítette a polgárháborút II. Heinrich ellen, ezzel a zsidóság helyzete is megingott. A katolikus Ferdinánd király és Izabella, kiűzték a zsidókat az országból. “ Többségükben a nemesség és vezető egyházi személyek védték a zsidókat. Ellenséges tartást mutatott a “plebejus” papi réteg és az alsó réteggel szimpatizáló kolduló szerzetesek. (valahogy ez ismert) Legnagyobb ellenségei a zsidóknak, névszerint Torquemada és kardinál Jimenez, a spanyol egyház nagy reformátorai voltak. Megszüntették a korrupciót, erősítették a monarchiát, ahelyett hogy az arisztokráciát konzerválták.” I.Sh.50. old.

A spanyol konfliktus németországba is kiélesedett Luther hatására. Kezdetben zsidó-keresztény nézeteket hirdette. Egy példa erre: “ *Az Isten alkotása és szava határozottan bizonyítja, hogy a nőt házasságra vagy prostitúcióra kell használni. Hagyjátok őket élni, amíg szülnek, hagyjátok őket nyugodtan kimulni, az nem jelent semmit, ők ezért vannak itt.*” D. Wolf

Nem kell visszamenni még száz évre sem, hogy hasonló felfogással találkozunk a keresztény vallásokban. Mindenki számára ismeretes, hogy Luther a Római Katolikus egyházat súlyos hibáiért keményen ostromozta. A nemrég a széles publikum számára alkotott tanulságos filmben ez nyomtétóosan megnyilvánul.

Luther megtanult héberül és görögül is így az Ószövetséget is lefordította. A fenti szöveg még arról tanuskodik, hogy ő még az ószövetség befolyása alatt állt, de a Talmud ismerete után nézetei az ellenkező irányba fordultak. Luther különösen azokon a szövegeken háborodott fel melyekben a Talmud a nemzsidókat (gojim) gyalázzák. Magyarországon Alfonz Luzsénszky fordításában 1910 -ben jelent meg a Talmud magyarul. A talmudjudaiak 1923 beperelték A.L.-kit és ő elveszítette a pert! Mivel a fordítást tartalmilag nem lehetett megtámadni, a “zseniális jogászoknak” kitűnő ötlete támadt. Luzsénszkyt elítélték, mert pornográfiai szöveget terjesztett, 2000 példányt elkoboztak. 1926-ban Luzsénszky úra perlt és megnyerte a pert.

Manapság a viták egészen más alapon dólnak.

Luther életének a “filmje” sok évvel halála előtt megszakadt. Egy rövid megjegyzés következett, “ de ő még tovább alkotott!” Nagyot alkotott” Lefordította a bibliát görögörről németre. Addig a katolikus egyház tiltotta a biblia kutatást és még az olvasását is. A biblia tanulmányozásának a nyomán még Lutherban is megfordult a világ!

Rájött:” A bibliát meghamisították az elejétől a végéig!” A filmben erről még egy szó sem esett. Követői hallgatnak erről majdnem hogy ötszáz éve!

Mielőtt még a bibliára visszatérünk szeretném a lengyelországi helyzetet is vázolni, mert az a magyarországi helyzet tükörképe. A zsidóknak adott kedvezményeket lehet ott a római korig visszamenően követni.

A rómaiak palesztinában elismerték a zsidó Patriarchának az egyenjogúságát a római konzullal. Felette csak a császári család állt. Ha egy keresztény megsértette a pátriarchát akkor őt kivégezték. A felső papi réteg még adókedvezményben is részesült. Ezeket a kedvezményeket Konstantin a keresztény vallási hierarchiára átruházta. Ettől kezdve a keresztény uralkodók és a főnemesség volt a zsidóság támasza. Ellenszolgáltatás-képpen, a zsidók hajtották be az adót a földbirtokosoknak és a klérusnak.

1333-1370-ig nagy Kazimir uralkodása alatt, létezett egy parlamentáris intézmény. A király biztosította a zsidóságnak az autonómiát és a társadalmi elismerést. Kazimir halála után, a fő és alacsonyabb rendű nemesség vették át a hatalmat 1572-ig, a királynak csak reprezentatív szerep jutott.

“ Az arisztokracia és a nemesség “saját” területükön korlátlanul uralkodtak.

Hatalmukat a zsidókkal is éreztették, de a parasztokat sanyargatták legjobban. A városokat a nemesség alapította, de 90%-a lakóknak zsidók voltak. Ez az arány a Buggtól keletre, a Distrikt)későbbi cári oroszországban még nagyobb arányszámot mutatott. (Pále- A városokon kívül egész lengyelországban, különösen keleten, sok zsidó mint közvetlen felügyelő és elnyomó, a leigázott és meggyötört parasztságot sanyargatták, mint a lovagbirtokoknak felügyelői, (teljes jogihatalommal felruházva), vagy mint bérlők bizonyos feudális monopóliumoknak, mint malmoknak, pékségeknek, vendégfogadóknak vagy

szeszőzdzéknek, (minden joggal felruházva, fegyverrel a paraszti házakat feketén párolt szesz után átkutaták), továbbá mint végrehajtók feudális szokásjogok jutalékát beszédték.

Állíthatjuk, lengyelország keleti részén a zsidók a nemesség szolgálatában,(és a feudális klérusnak, amely kizárólag a nemességből tevődött össze)éppen úgyszólván kizsákmányoló a parasztságnak, mint majdnem kizárólagosan a városok lakói.” I. Shahak 51. old.

Magyarországon is a Habsburgok tízezerrel telepítették be a zsidó vagyongazdákat. Széchenyi Istvánnak is zsidó volt a gazdasági tanácsadója. Egyik levelében így ír: Hosszabb útra készülök, préseld ki a parasztból a szükséges pénzt. Széchenyinek legalább kinyíltak a szemek a kiterjedt utazásai alkalmával.

A felvilágosodás korszaka és az ékírás megfejtése, egy újonnan kialakult kritikus szemlélet a biblia keletkezéséről, egy új helyzet elé állította a keresztény egyházakat. A katolikus egyház egy új intézményt létesített, a Bibliakommissziót, hogy a bibliának a **“tévesmagyarázatát”** megakadályozzák. Ők ellenőrzik minden bibliatanulmányt, melyik a katolikus egyház keretén belül lett ki dolgozva. Hivatalos dekrétumokban határozzák meg a helyes útmutatást az írás közvetítésére. “1907-ben X. Pius Pápa dekrétumban kötelezővé tette ennek a határozatnak az elfogadását. **Például így jelölte meg a kommisszió Mozest, mint a Pentateuch hivatalos szerzőjét.** 1909-ben, egy hasonló dekrétum, kötelezővé tette, **a genesis első három fejezetének a szó szerinti, történelmi hiteles eredetét elfogadni.** 1964. április 14.-én, még nem is olyan régen, a Kommisszió kiadott egy dekrétumot, melyben a bibliatanulmányt egy általános előírással szabályozta, különösen a biblia történelmi eredetének a hitelességéről. A dekrétum egyértelműen meghatározza:”Az (interpret) értelmező köteles mindenkor készséges engedelmességet mutatni az egyházi tanok elfogadásával szemben. Továbbá meghatározza, hogy mindazok akik a Bibliatársaságnak felelősek, kötelezve vannak ”a már elfogadott dekrétumokat mint **sacró sanct** elfogadni.”

A Bibliakommisszió minden tudományos alkalmazottja, hozzájuk tartoznak természetesen az Ecole Biblique tagjai, kötelesek a Kommisszió dekrétumait elfogadni. Tekintet nélkül arra, hogy milyen eredményre jutott, és milyen leleplezéseket fedezett fel kutatása nyomán, semmi esetben sem szabad neki, mint szerző vagy tanár a kommisszió tanának ellentmondani.”

Michael Baignet 156. old.

Mivel XXIII. János Pápa egyik Kommisszió tagja sem volt a “tagja” így megengedhette magának, hogy a következő nyilatkozatot tegye: “A szemináriumainkban alig van ékesszóló és a hívek kénytelenek végig kinlódni az új papok gyatra beszédeit és naiv, pietetikus meséit! Tele a fejük spekulatív dogmával és az Ó-Szövetség idejéig múlt ésmegcáfolt antropomorfista nacionalizmusával, és beleizzadnak szegény elneveltek, hogy kihozhassák az Isten egyetemes szeretetét, minden népeknek adott természeti jogokat és a krisztusi univerzalitást! Vagyis hamis és ókori nívón mozgunk ma is, amikor a pozitív tudományok, az archeologia és geológia, nem különben a megtalált Sumér Első Biblia (Ur, 1954, D. N. Kramer: Paralel Biblia, 1956) is mindent világosan feltártak és megmagyaráztak. Senki sem érti, ezt a maradi és már kimúlt ószövetségi fontoskodást, ami nagyrészt egy összelopkodott és átfűtött ókori hagyománynak és eltűnt nép(ek)nek (sumír, akkád, babyloni) megmásított történelme. Szóval, kötve vagyunk valami ózsi judaizmussal és nekünk nem elég, Krisztus az Isten Fia.”

XXIII. János Pápa ezt a beszédet 1962. július elsején mondta el a II. Ökológiás Zsinat megkezdésekor, és a római “Azione Cattolica Italiana” adta ki egy nyomtatott füzetben a következő

Címekkel:”Novena Allo Spirito SANTO DI GIOVANNI XXIII. 1. július, 1962, per il Consiglio Ecumenico Vaticano II:

Jómagam pedig különösen tiszteltem ezt a Pápát, mert így nekem az Ó-Szövetségről írottakat nem kell összefoglalnom. Tömörebben és találóan ezt nem is lehetne megfogalmazni!

Mivel a vélemények XXIII. János pápáról megosztottak, ezért itt leírom Carl Jakob Burkhártnak a levelét barátjához. Református családból származik, a második világháború alatt a svejci vöröskereszt egyik vezető személye volt. Tehát egy független személy mélyreható leírását ismerhetjük meg a pápáról:” **Én egy nagy részvétet érzek a Pápa iránt.** Egész párizsi tartózkodásom alatt, igen sok személyes kapcsolat fűz hozzá, én kimondottan szeretem őt. Mint fiatal attasé lépett be a világba, mindenütt jelen volt, különösen az M.R.P. szalonban is, a feltűnő Madám Ábraminál. Többszörösen berendelt a Nunciaturába, vagy pedig ő keresett fel engem, behatóan beszélgettünk, legtöbbször érdemi módon az elvégzendő feladatokról. Ő kimagaslóan okos, képes lenne egy ipari koncern vezetésére, egy különösen jóindulatu paraszti ésszel megáldott bergamaszki, határozottan, szilárdan hívő, röviden így lehet mondani, de nekem úgy tűnik, az Ő egészséges felfogása, rövid távra biztos, hosszú távra nézve meglehet nem olyan éles, mert akadályozzák felismerni abban, bizonyos időmult értékek, speciális katolikus titokzatosságok. Csodahívő hajlam, a szentektől való féltékenység, nem jellemzők rá. Ő egy istenhívő racionalista, nagy igyekezettel a szociális igazságot szolgálni, megvan a képessége, minden hasonló igyekezetet, még ha ellekező csoportulásból jön is, támogatni. Tény, anélkül hogy ő ezt érzékelné, sok elgondolás rejlik őbenne a 18. századból, összekötve a (Risorgimento) az olasz egyesülés hangulatával. Jóságos egy pápa, nyílt, humoros, nagyon távol a keresztény középkortól, a franciaphil ozofusok hatására, hasonló eredményre jutott mint a reformátorok, az ő methafizikus hajlamuk nélkül. **Ő sokat meg fog változtatni, az Egyház nem fog az maradni ami volt. Talán utolsó napjaiban megfogja ismerni a rettegést! Szeretetre és csodálatraméltónak akkor is meg fog maradni.**“

Levél Max Rychnerhez Pünköszt 1963.4.6

XXIII. János pápa különösen a fiatal papi nemzedékben kellette fel a reményt a megújulásra, a merev dogmák felazításával. Az ő halála után, nem “pozitív tudományok” kutatása kerültek az érdeklődés fókuszába, hanem teológiai vitás kérdések.

II. János Pál pápa konzervatív és merev nézetei erkölcsi és dogmatikai kérdésekben végleg megtörték a reménység csíráját. Ezt a politikát az akkori Hitkongregációnak az igazgatója, cardinal Ratzinger (a jelenlegi pápa) még hatékonyabban kiépítette.

A hivatalos zsidó-keresztény vallás, nem egy közös, hanem két különböző vágányon haladó vallás. Először egy izraeli zsidónak a nézeteit szeretném ismertetni, hogy ők hogy viszonyulnak a kereszténységhez: “ A zsidók mély és negatív magatartása a keresztényekkel szemben, két fő felfogáson alapszik. Először is telei gyűlölettel és gonosz rágalmozással vannak Jézus iránt. Természetesen élesen meg kell különböztetni, a zsidók korai magatartását Jézussal szemben, az esztelen ellentéteket az antiszemiták, és a fundamentalista zsidó theológusok közt, ki a felelős Jézus kivégzéséért.

A legtöbb modern kutató elismeri, hogy a hiányzó időbeli források, és az evangéliumok későbbi leírása, nem engednek meg egy pontos ismeretet Jézus haláláról. Minden esetre egy kollektív- és öröklődő bűn, alávaló és abszurd. De ami itt egy vita tárgya, nem tények Jézusról, hanem a pontatlan és megalázó tudósítások a Talmudban és a talmudutáni irodalomban, melyeket a zsidók a 19. századig hittek, és sok zsidó, különösen Izraelben, még ma is igazságnak tartanak. Emiatt fontos szerepet játszottak ezek a jelentések a zsidók beállítottságában a keresztényekkel szemben. A talmud szerint egy hivatalos rabbi bíróság elítélte Jézust bálványimádás miatt, és több zsidót erre buzdított, továbbá a rabbik tekintélyét

megvetette. Minden zsidó forrás, melyik az ő kivégzését megemlíti, örömmel átveszik ezért a felelőséget. A talmudbeszámoló a rómaiakat még megsem említi. A népszerű megemlékezések, melyeket annak ellenére komolyan vesznek, amit a hírhedt Toledot Jeschu, még annál is rosszabb példa, mert ők nemcsak a fent említett bűntényt, hanem még varázslattal is vádolták. Jézus neve, volt és ma is még a zsidóknak egy symbolum minden elkárkoztatottságra. Egy hasonlóan mély megvetéssel vannak az evangéliumokkal szemben. Még most sem szabad a modern zsidó iskolákban azt idézni (nem is szólva annak tanításáról) vagy tanítani. I. Shahak 79. old.

A mindennapi életben, mediákban és a templomban szünet nélkül hallunk a zsidó-keresztény összetartozásról. Mindennek ellenére ellenkező vélemények sem csitulnak el. Ezen a téren a zsidók véleménye sem nagyon tér el a keresztényekétől. Példa erre ismét I. Shahak: Ortodoxia és értelmezése. „Ez a fejezet behatóan tárgyalja a klasszikus judaizmus theologia törvényes szerkezetét. Előtte mégis szükséges, legalább egy párat a sok félreértésből eltávolítani, melyek majdnem minden idegennyelvű (az aznem héber) beszámoló a judaizmusról elterjesztenek. Ez különösen vonatkozik azokra a mostani divatos frázisokra mint **”Zsidó-keresztény tradíció” vagy a monotheista vallások**” közös értékeit propagálják.

Helyhiány miatt csak a legfontosabb megtévesztésekkel foglalkozok behatóan, pontosabban, hogy a zsidó vallás monotheista és mindig is az volt. Ahogy sok theologus tudja az ószövetség figyelmes olvasása szembeütően mutatja, ez egy teljesen hamis, a történelemnek ellentmondó nézet.” I. Shahak 27. old. A bizonyítékokat már nem kell felsorolnom, mert a két archeologus I. Finkenstein és O. Kél alapos tudományossággal bebizonyították, amit itt I. Shahak mond.

Viszont szívesen mutatok egy „divatos kabalista” elképzelést a fenti szerzőtől. „Azt is hiszik, hogy minden esemény a zsidó bibliai történelemben összhangban áll az isteni pár egyesülésével vagy szétválásával. A zsidók hódítása Palesztinában a kánaániak legyőzésével és az első és második templom felépítésével különösen kedvező volt az egyesülésre, a templom lerombolása és a zsidók kiűzése a Szentföldről, nemcsak külső jelei az eltávolodásnak, hanem egy igazi „hurerei” idegen istenekkel. A leány a Sátán hatalma alá kerül, amíg a fiú a saját felesége helyett, különböző sátáni prostituáltakkal szerelmeskedik. Először is mindenki mondhat a kabalista systémáról azt amit csak akar, de csak azt abban az esetben lehet monotheistának nevezni, ha a hindu, a kései görög-római vallást, vagy pedig még az egyiptomi vallást is monotheistának nevezzük.” I. Shahak 29. old.

A múlt ötven év kutatási eredményei bebizonyították, hogy a zsidó vallás több évszázad alatt alakult ki. Magába olvasztott más vallásos nézeteket, amit Finkenstein **kompillációnak** nevezett el. Ugyan ez vonatkozik a keresztén vallásra is, csak mi ezt **synkretizmusnak** nevezzük.

A két vallás közt mégis egy mély szakadék tátong, mert a zsidók az apajogú társadalmi felfogást tették magukévá. Ezzel szemben a keresztény tan, főleg a Nagy Istennő mystikus és spirituális nézeteit olvasztotta magába.

A Nagy Istennő jellemvonásai: Ő jelzi az Univerzum kezdetét. A világ-mindenséget Ő teremtette. Minden későbbi teremtmény az Ő alkotása. Női és férfi tulajdonságokat egyesít magában. Életadó, élet fenntartó és élet átforgató. Ezzel a halál fogalma ki lett kapcsolva. A lélekvándorlás fogalma talán innét ered. A szűz istennő fogalma, Euráziában és Délamerikában szélesan elterjedt.

Ezzel szemben az apajogú indogermán vallásokban a férfi isten teremti meg az istennőt és összeházasítja egy férfivel, ebből a házasságból születik meg egy fiú isten. J.W. von Goethe epigrammájában ezt így fogalmazta meg:

„Neked uralkodni kell és győzni, vagy szolgálni és veszíteni
gyötrődni vagy triumfálni, kovácsüllő vagy kalapácsnak lenni”

A Kigyó-Istennő (a DNA dupla hélix, mint dupla kígyó) egy korai egyiptomi ábrázoláson, számunkra mély jelentőségű üzenetet hagyott. Életerejé áthatja a környező világot, **ő Egy**, többszámú alakul át (életerő), helye a víz, a kígyó második feje az életkulcsát tartja.

Ebben a rövid szemléltetésben, nem nehéz a neoplatoni felfogást felismerni. Az **Egy** (szellemi lény) kiárasztja magát a környező világra, ezzel több szellemre alakul át, az élet kialakulásának a helye a víz, az élet kulcsával Ő rendelkezik.

Ez a gondolat az Izisz-hymnuszokban bőven ki van fejtve. Emlékezetül csak egy-két gondolat. Én vagyok a világűr, ő maga nem teremtett, tőle származik minden jövődő .

Platonios tana: Az Egy még a létfelett is áll!

Azonos leírással találkozunk Anatóliában és Kínában is.” Ököktől fogvamint fő sarj állok, az ég házának magja, szent kamra magja.”

Az ég mértéke a világ Űrnője. A világűr mértéke, saját lénye. Lao-tse

Érdeemes meggondolni, hogy az Istennőről írt hymnuszokat, Egyiptomban és Mezopotámiában 5 000 évvel ezelőtt írták!

A két magas kultúrának a közös eredete tudományosan is be van bizonyítva.

A sumerologus Samuel Noah Kramer bebizonyította, hogy a kaldér-sumér vallás nemcsak az egyiptomi, hanem a Közelkelet minden későbbi vallását, beleértve a héber, a görög, a hetita, a **keresztény** és amuzulmán vallást a mai napig mélyen befolyásolta. S.N.Kramer Sumerian Mythology 1944

Záró Gondolatok

A keresztény vallásra a legbehatóbban a görög kultúra nyomta rá a bélyegét. Időszámításunk előtt a nyolcadik században írja meg Homérosz az Odyszeuszt. Eredete a káldérokhoz vezet vissza, de az európai irodalomban elsőként jelenik meg. Itt még az istennő szerephez jut, de már a hatodik századtól eltűnik a görög irodalomban.

A hetedik században egy vallási áramlat zúdult Görögországra és a Közel-Keletre is. Görögországban az indogermán istenségek kerültek előtérbe.

Kivételt képez a epheszi Artemis kultúra, amely meg tudta tartani

önállóságát. Nagy-Görögországban a Dyonissosz kultusz és különös mytérium kultuszok lettek uralkodóvá.

Az ioni kultúra nem a mystikából fejlődött ki. Ennek a kultúrának az egyedüli célja a természet és a kozmosz tanulmányozása volt. **Kialakul az igazság szenvedélyes keresése.**

Egy nép sem mutatott ilyen kitartó és beható tevékenységet a kutatás terén.

Jellemző erre a korra az irracionálizmustól való különvállás és az individualizmus kialakulása.

Elsőként **Thalest** kell megemlíteni. Behatóan foglalkozik a természet-tudományokkal, az anyagi világ őselemeivel. Felfedezi a kozmosz rendszerességét és mögötte egy rendező erőt feltételez.

Anaximander (Milet 611-546) Thalest követte, megfigyelte, hogy a kozmosz harmóniája megzavarhatatlan.

Parmenidis (540-470) A lét kérdése állt alkotásának a középpontjában.

A harmónia áhított világa a kívánság és a gondolatok világa, az igazi világ, ellenben azok, melyeket mi érzékszerveinkel megtapasztalunk, és nekünk azok természetesnek tűnnek, azok irreálisak (nemlétezők).

„A gondolatvilág természetes, hogy harmonikus, mert azért lett elgondolva és elálmodva. Hogy ő nemcsak elgondolt, hanem van, valóban létezik, az ami a döntő.” XXIII old. Ernst Howald Anfänge der abendländischen philozófi.

A harmónia helyébe a „**létező**” lép, létező= nem született, hallhatatlan, egész, mozdulatlan, korlátozott, egységes, összefüggő.

Herakleitos (535-470) Ephesusból, szerinte a világ nem egy lét, hanem a leendő (állandó változás), de egy bizonyos ritmusban, amely a világ rendjét és ésszerűségét alkotja. A háború minden haladás apja!

Pythagorász (Számoszi) 580-500) A természettudományok segítségével akarta a világ rendjét felismerni. Tevékenysége kiterjedt a matematikára, fizikára és az asztronómiára. Tanai nemcsak a matematikában, hanem a tudományok más ágaiban is tovább éltek halála után. De hitt a lélek-ván dörülésben is. Foglalkozik a világ keletkezésével, a halál utáni sorssal és még

az ember megváltásával is. **Életforma, tartózkodás az élvezetektől. A lélek és a test tisztántartása, újraszületéshez vezet. A test börtönéből kiszabadul a lélek.** Orphikus tan, „ Ebből a tanból az idők folyamán több tudomány alakult ki, vagy legalábbis ihletet kaptak tőle, melyek a tiszta technika fölé emelkedtek. Az első zenei technikusok Pythagorász követői voltak, a művészet-theoriára döntő hatással voltak. A lefontosabb befolyást a gyógyításra gyakorolták. Orvosi iskolák keletkeztek, ahol különösen a betegségmegelőzésre fektettek nagy hangsúlyt. Ezzel a testi és lelki egyensúlyt, szándékozták megtartani, vagy ismét helyreállítani. E. Howald xx. old

Protagorász (Abaderai): a filozófia szofista ágának a legfőbb képviselője.

A cél az általános tudás terjesztése, hogy a fiatalokat az életre előkészítsék. A szofizmus a 6. században rakta le a teoretikus tudományok alapjait, az asztronómia, geometria és aritmetika alkották a természetfilozófia kezdetét. Ezek később speciális tudományágakra váltak szét. Valójában a hatodik század második felében bontakozott ki a görög szellemi élet.

Nemcsak a tudományok, de az irodalom is keletről terjedt el Görögországban.

Anaxagorász és Demokritos: Az atomok korlátlan változatba jelenhetnek meg.

Sokrates (469-399)

Szokratészt az utókor a filozófiai **etika megteremtőjeként** tekinti, annak ellenére, hogy ő is a régi forrásokat használja fel. Az erény mint tudás elsajátítható. A szofistákat támadja. Szokratész szerint egy stoista filozófus az, aki lehetségesnek tartja az igazságot megtalálni.

Plátón (427-347) 387 megalapítja az Akadémiát Athénben. A szokratészi fogalomképzés által (a jó, az erény) eljut az elképzelések ősi forma tanához, a létezők és elképzelések világához. **Test és lélek.** A lélek közelebb áll Istenhez, a test felett a lélek uralkodik, az utóbbi csak szolgálatra és halálra van szánva. Ha a lélek kiegyensúlyozott, egészséges, akkor képes igazságosan cselekedni. Platón és a stoikusok tanának középpontjában az erény fogalma áll.

„Valójában csak a stoikusoknál lehet egy filozófiai szisztémáról beszélni, mert az egész emberi tudást magába foglalja és organikus tagozódásban tárgyalja. **Logika, fizika és etika** alkotják a stoizmus három fő oszlopát. Ebből amit ők logikának neveznek, az a felismerés theoriája, a fizikában a metafizika és az antropológia, különösen a pszichológia tartozik. De ha a logika és a fizika is, Zenónál és különösen Chrisipp által (a stoa második alapítója) behatóan megtárgyalnak, de már mint az első stoában, az **ethikai** szempontok kerülnek előtérbe. a természet **Szükségünk van a logikára, hogy cselekedeteinket a helyes megítélés**

és következtetés képezze, foglalkozzunk kutatásával, hogy a természet törvényei szerint éljünk.”Wilhelm Capelle 13.old

Neoplatonizmus: Plotinosz (204-270)

Követői szerint a világ mögött (vagy felett) van egy másik, az érzékeinkkel meg nem tapasztalható világ **és ez az igazi.**

A látható világ és az egyes ember. Ez alatt a háromrétű hierarchia alatt van az anyag. A lélek formáló hatása nélkül az anyag semmi. A lélek azonban áthatja az anyagot, és logoszai segítségével megalkotja belőle a természeti világot. Plotinosztana a keleti misztikus vallások hiedelmeit tükrözi vissza.

Stoa=Zenon tanaira alapuló görög filozófia. i.e. 300. A természettel és az isteni hatalommal az **ideák világa az Egy létező.**

Az **egy** emanáció által (kiáramlás) jön létre a **szellem**, ebből emanál a **világ lélek** vagy összhangban megnyilvánuló lét, vagyis a „világjelke és világértelme”

Az erkölcsileg jó élet, a természethez szabott élet. Szerintük a természetben minden „determinált” A keresztények a gondviselés gondolatát tőlük vették át. A személyes Isten gondviselését nem ismerték. (isten természetű gondviselés)

Epiktetos ezt így fogalmazta meg: ”De amennyiben a ”Logos” mindent a magasabb cél szerint alkot, ezt mint gondviselést (predestináció) képzelték el. Egy meghatározás, amelyik már a harmadik században a stoikusoknál jól ismert volt, melyet a keresztények is később átvettek. Ez a gondviselés áthat minden eseményt tökéletes bölcseséggel, így az egész világmindenség az összesnek része, kölcsönös összehatással vannak egymással, ezáltal egy egyedülálló csodálatos harmóniát képeznek.

Az egyén elenyészik, hogy az egész fennmaradjon. Az örökös dolgok változásában, fennmarad az „EGÉSZ” a világperiódus végéig amíg az ősi tűz minden létezőt magába visszavesz, és utána ismét egy új világot alkot.

Epiktetosz: Die Kunst fernünftig zu leben. W. Capelle Epiktet 15. old.

A katolikus teológiában a platonai filozófia igen fontos szerepet játszik. Szent Ágoston összeolvastja a keresztény hitet Pláton filozófiájával. Emellett még összefoglalja a görög, zsidó és római kultúrának vívmányait.

Arisztotelész (stagerai 384-322) Polihisztor, összefoglalja az addigi ismereteket. A filozófia különböző ágait önállósítja. Analytikus gondolkodás, empirikus módszerek (kísérletek) és spekulatív elképzelés jellemzők rá.

Arisztotelész átveszi Pláton gondolatát: Az erények a lélekben vannak jelen!

A tudományos értelem erénye a bölcsesség.

A tudományos megfontoló értelem erénye az okosság.

Igazságosság arányosan alapul jogi kérdésekben.

Aquinói Szent Tamás (1225-1274) tudományos Summáiban a valóság szemléletét vezeti el a mindent átfogó universalitásra. Nagy hatással volt rá Arisztotelész.

Epiktetosz Cr.u. (50-138.) A bölcs boldogságát nem befolyásolja, hogy szegény-e vagy gazdag, egészséges vagy súlyosan beteg, köztiszteletnek örvend, vagy megvetik. Persze itt is érvényben van a római közmondás, hogy az elmélet és annak a gyakorlati megvalósítása egészen más!

erények: bölcsesség, (ez Plátónál kardinális tétel) belátás, bátorság, mértékletesség, igazságosság. Erkölcsi dolgok felett az egyén dönt, de vannak dolgok amelyek nem tőlünk függenek.

Kyniker: Tanait (lemondás) a természetre építi fel. Az istenség nem játszott náluk szerepet. „Jóllehet Isten létét sosem tagadták, ellenkezőleg egyedülállóságát kihangsúlyozták, de a

vallási szükségszerűségét, melynek hiányában az emberi szív nyugalmát nem leli meg, teljesen figyelmen kívül hagyták.” Epiktitosz Die Kunst fernünftig zu leben 13. old.
Emiatt a nézet miatt a keresztények kezdetben elutasították Epiktitosz tanát. A tan gyakorlására csak erősen individualista személyek képesek. A politheizmust elvetik, de újat (pozitív nézetet) nem alkottak.

Márcus Aurélius: (161-180) A filozófus császár. Athénben filozófiai Akademiát alapított. A tanárokat jól megfizette. Az Akadémiának négy tagozata volt: Stoa, Peripatétiker (Aristoteles tanítványai), Epikuriak és Kynikusok. A császár maga a stoikus filozófusok csoportjához tartozott. W. Capelle stoikusokról és a császárról:” A stoikusok az emberek egymáshoz való közös kapcsolatát univerzális szintre emelik. **Minden emberben él egy isteni szikra, a lelke, amely a világ lekének csak egy változata. Így minden lény eredete azonos, minden emberben Isten lelke lebeg.**

Mindenki rokon egymással, ők egyek, ahogy ezt a későbbi stoikusokvallási felfogásuk szerint kifejezik, egy atyának a testvérei ezért testvérek.

A stoikusok ezen felfogása a philantrópiához vezet, **az általános felebaráti szeretet, végül is (függetlenül a keresztény nézettől) az ellenség szeretetéig. Márcus Aurélius ezt így fejezi ki.** “Én aki a felebarátom természetét figyelembe veszem és megmondom, hogy ő velem rokon, nem azonos vérből magból (spermából) hanem azonos lélekben, és ugyanannak az isteni forrásnak a része, senki mástól nem szenvedhetek el sérelmet. Így senki nem hozhat rám gyalázatot. Rokonaimmal nem lehetek haragban, sem kerülni őket. Mert mi együttélésre vagyunk teremtve, mint a lábak, a kezek, a szempillák, és a fogsorok felül és alul. Márc Aurél “Wege zu sich selbst” 17. old.

M. Auréliust olvasni valóban lenyűgöző. Egy stoikus császár a mai világban szinte elképzelhetetlen. Helmuth Kohl, német kancellár tett egy kijelentést: **A hegyibeszéddel nem lehet kormányozni!**

M. Aurélius elég hosszú uralkodása alatt adott erre egy példát, hogy egyenértékű szinten mint a hegyibeszéd, mégis csak lehet uralkodni.

„Köszönöm az isteneknek...hogy én egy uralkodó és nagypapa alattvalója voltam, aki minden nyomát a gögnek kinevelte belőlem, és arra a belátásra jutottam, hogy lehetséges az, a palotában élni, a szokásos testőrség nélkül, pompás ruházat, vagy fáklyák és képes oszlopok és hasonló jellegű disztitációk után vágyani, hogy az mégjobban lehetséges, magamat úgy viselni, mint egy privát személy, és mégis a szükséges vezetői feladatokat, a közösség javára, nem elhanyagolni vagy kevésbé gondosan ellátni.

Marc Aurel Wege zu sich selbst. 10. old.

Milyen szép lenne, ha mi országunk vezetői is megismernék M. Aurélius írását, de még az egyházi vezetőknek is ajánlom.

Szent Pál: Mivel a St. Pálnak tulajdonított levelek görögül íródtak, és a görög kultúrával vannak átitatva, fontossága következtében, vele most bővebben is foglalkozunk.

Szent Pálról nincsenek történelmi feljegyzéseink, amit róla tudunk azt csak a Bibliából ismerjük. Ezzel szemben Simon Mágus és Marcion történelmi személyek voltak. St. Pál (Simon), találkozása St. Péterrel, ott, ahol a jüdai-kriszténység és a pogány kereszténység útja szétvált, egy világtörténelmi esemény vette kezdetét. Erről a Biblia mégis csak nagyon szűkszavúan emlékezik meg. Simon elveti Péter követelését, hogy zsidó előírások szerint étkezzenek. **Valójában amit St. Péter Simontól követelt az az, hogy rendelje magát alá a zsidó törvényeknek.** Hogy Simon magatartását megértsük, közlök egy részletesebb leírást Simonról: ”Simon Mágus” volt az első Krisztus utáni században a riválisa a kultikus hősnek. A clementinákban így írnak róla: Simon, egy essenikus, keresztelő St. János tanítványa, és a

gnosztikus kereszténység megalapítója. Simont Szamáriában, mint Atyaisten, Palesztinában mint Fiu, és több helyen mint Szentlélek vélték megjeleni. Mint Szent Simont még szenté is avatták, állítólag 62-ben Cr .u. Jeruzsálem püspökének megválasztották, miután ő előtte a Jordán túloldalán, Pella faluban egy essenikus vallási csoportnak az előljárója volt. Simonnak még négyszáz év múltán is nagy követő tábora volt.

Simon az „igazhítűek” felfogása szerint elvetendő lett, mert Simon a vallási közösségében szívesen látott nőket, és azon a nézeten volt, hogy az alkotó erő a világban, ugyanúgy női mint férfi. Simon menyországa, klasszikus minta szerint hét tagra oszlott, és három párból férfi és női erők az Aeonok gyökerei lettek megszülvén. Simon szerint az Atyaisten is tőle született és tőle kapta az Atya nevet.uralják, tőlük ered minden, egy nagy női forrásból a fogamzás erejével

Állandó kísérője volt Heléna a templomi Prostituált. (Hermann Detering 1018. old.)

A gnosztikusoknál a Magna Máternak a tiszteletét merőrizték az anyajogú társadalom idejéből. A manächimstáknál, az ariánusoknál a nagy Istennő szerepe eltompult. Sophia (görög) Sapientia (latin) a tudás istenasszonya a gnosztikus vallásban az uralkodó Istenség, szerintük a világ lelke az Ő mosolyából született. A szent Sophia, a szentéavatott keresztény változata a gnosztikus Magna Maternak, a női tudásnak a lelke. Az ő szimbóluma a galamb volt,(Szíriában már 1800 éve i.e.) Jézus keresztelésénél a Jordánban megjelenik a Galamb: **Ez az én szeretett fiam, akiben nekem kedvem telik.** Ennek a mondatnak többféle magyarázata létezik, de lehet úgyis értelmezni, ahogy ez le van írva. Az apajogú egyház csak egy Istent ismert és így a női Isten, kiszorult a Panteonból. Az egyházból a nők is ki lettek szorítva, helyüket a férfiak vették át: „ A férfi katolikus egyházi vezetők, minden utalást kitöröltek a Bibliából arról, hogy a nők is a kereszténység kialakulásában részt vettek. Csak a titkos gnosztikus evangéliumok tartalmazznak utalásokat, hogy Jézusnak a 12 apostola mellett, még 12 női apostola is volt, és Mária Magdaléna volt a vezetőjük. A tény hogy képzett nők is voltak köztük le lett tagadva. St. Hyeronimus nyíltan kimondta, a Vulgata fordításában két nő is részt vett, későbbi tudósok kitörölték a nők neveit, és az utalást erre „ tiszteletre méltó testvérekkel” helyettesítették. (Barbara Walker 24. old.)

Lukács, 7,37 ff a bűnös nő történetében megemlíti a női követőit Jézusnak „Közvetlenül az olajozás után még egy rövid lista Jézus női követőiről hozzá lett csatolva, azok közül Mária Magdaléna, Johanna és Zsuzsanna külön ki lettek emelve.

Minden kétséget kizáróan a gnosztikusoknak nagy érdeme van abban,hogy a máriatisztelet a keleti egyházon keresztül bekerült a keresztény egyházak liturgiájába. Érdemes egy korai Máriahymnuszt ezért szemügyre venni.

Magnifikát

47 Lelkem magasztalja az Úrat szívem ujjong megváltò Istenemben.

48 mert rátekintett alázasatos szolgáljára.

49 Lám mostantól fogva boldognak tekint minden nemzedék!
mert nagyot tett velem a Hatalmas és szent az Ő neve.

50 Irgalma nemzedékről nemzedékre az istenfélőkkel marad.

51 Karja bizonyoságot tett hatalmáról,szétszórta a szívükben gögösöket,

52 letaszította trónjukról a hatalmasokat, az alázasatosakat pedig felemelte.

53 Az éhezöket jóllaktatta, de a gazdagokat üres kézzel bocsájtotta el.

54 Gondjába vette gyermekét, Izraelt, megemlékezve irgalmáról,

55 melyet atyáinknak, Ábrahámnak és utódainak örökre megígért. (Lukács 47-55.)

A himnusz három részre tagozódik. Az első részben dicsőítve van az Úr, a hatalmas, az egek királynéjának csak az Úr szolgáló leányának a szerepe marad. Ezekben a sorokban az apajogú társadalom értékrendje van kiemelve.

A következő négy sor teljesen ellentétes az előzőekkel. Az utolsó két sor, pedig arra utal, hogy ez a szakasz utólag lett hozzácsatolva, de még az is lehetséges, hogy a szamaritánusok nem felejtették el ősi hazájukat.

Az északi birodalom tisztelte a nagy Istennőt, multikulturális társadalmi felépítése volt az államnak, építészetük a környező északi szomszédok mintáját tükrözi. (I.Finkenstein)

A vita Máriáról a keresztény felekezetekben azon alapul, hogy Magna Máternak (Nagy Asszonyunk) a sok ezer éves szerepét kitörölték a történelemből. Időben, térben a vallás keletkezését összezsugorították, és elferdítették. Egy agresszív intoleráns uralmi rendszer, váltotta fel a korábbi békés, harmonikus rendszert. Mária Gimbutas professzor, az ősi európai kultúra kiváló ismerője arra a meggyőződésre jutott: **„Ahol nincs meg a máriatisztelet, mégha rejtett formában is, eldurvul a társadalom.”**

Angolnyelvű könyveit a zsidó keresztény Európában nem fordították le, mert munkái ellentmondanak a hivatalos nézeteknek, pedig még egy régész tollából sem jelent meg hasonló jelentőséggel bíró tanulmány.

A máriatisztelet a protestáns egyházakban csak alárendelt formában ismert.

Ennek az oka abban rejlik, hogy nem veszik figyelembe a vallástörténetet.

Hitük szerint azért nincs szükségük a Pápára, mert náluk a Szentlélek uralkodik már ötszáz év óta. Igen, ez szép, de ha figyelembe vennék, hogy a Nagy Istennő és a Szentlélek nem válasszthatók el egymástól, akkor más lelkülettel lennének a máriakultusszal szemben. A Szentleket a mai napig az ősi Nagy Istennő szimbólumával ábrázolják, amely időszámításunk előtt már 1800 éve igazoltan az Istennő jelképe volt. A kereszténység csak Jézus keresztelese után sajátosította ki a galamb jelképét. Még lényegesebb, hogy az Istennő legfontosabb jellegzetességét, a bölcseséget is átruházták a Szentlélekre.

Badiny Jós Ferenc professzor, vallomása szerint, a Szuméroktól tanulta meg a máriatiszteletet. Egy tudós unitárius férfinek a Boldogasszonyhoz való korlátlan tisztelete engem mélyen érintett. **Intelme a magyarokhoz pedig jelzi a jövőbe vezető utat: „Magyarország nem találja meg az egységét,**

egymás szeretetét a Boldogasszony tisztelete nélkül!” Lehet őt amatőrnek lekicsinyíteni, de ha kritikusai egymás fejére állnak, még akkor sem érik el a professor nagyságát.

Egy másik régész professzor a teológusokat figyelmezteti: A 19. Században elkezdődött egy dinamikus női emancipáció: **„ Azok a teológusok, akik azt hiszik, hogy ezt a reményteljes fejleményt figyelmen kívül hagyhatják, főleg maguknak ártanak és az ügynök, melyet ők képviselni gondolnak.**

A nők egyenjogúsága, ellentétben a két előző forradalomhoz, véromlás nélkül fog lezajlani. Ennek ellenére az emberiség fejlődését, tartósabban és pozitívabban fogja formálni mint a két első forradalom. Hasonlóan az Anyaistennő győzelméhez, aki a vízözön katasztrófája után, az emberiség javára akaratát érvényesítette. ”Othmár Keel, Weibliche Aspekte des Gottes der Bibel.20.old

O.Keel a svejci Kath. Egyetem tanára.

Ő és Izrael Finkenstein munkáikban bebizonyították, hogy a monotheizmus, csak több évszázad folyamán alakult ki. Ez a felfogást képviselik a régészeknek a többsége, és XXIII. János pápát sem szabad elfelejteni, aki negyven évvel a régészek előtt ezt már kifejtette. A fejleményt a keresztény egyházak teológusai eddig figyelmen kívül hagyták. Pedig Eugén O’Neil már figyelmeztetett arra: „ A tévedés azzal kezdődött, hogy Istent mint férfit képzelte

el. Ez teszi az életet olyan értelmetlenné és a halált oly természetellenesnek.”

Amikor az európai fehér ember súlypontja áthelyeződött az amerikai kontinensekre, ez a vallásra is nagy hatással volt: „Az eurocentrikus koncepciót policentrikus világvallások váltották fel.

Az új rendszer hibái: Túl sok rossz Isten és az értelem nevében:

- nincs haladás morális és etikai téren
- a javak egyenlőtlen felosztása
- inhumánus társadalom

„Nekünk ma be kell látnunk: a nagy kihívás mindkét felekezeti számára, a kétszáz évvel később fellépő felvilágosodás és a **modernizmus**, melyeket nem Wittenbergben alapozták meg. De nem is Rómában! Hanem Franciaországban, Angliában, és Hollandiában. És főképpen az Egyesült Államokban, Amerikában. Hans Küng Spurensuche 262. old.

A magyar katholicizmust nem a „hungarizmus, sinkretizmus fenyegeti hanem a modernizmus! Ez ellen egyházi vezetőink nem mernek hangosan felszólalni, mert a „nagy dobot” másutt ütik. A dob nagyon hangos, de belül üres! Jó lenne Badiny tanácsát megfogadni, mert a felekezeti viták mai ismereteink alapján elveszítették értelmüket.

Nem adatott meg nekünk, hogy a szellemi világba betekintést nyerjünk, de a teremtett világ arról tanuskodik, hogy a Teremtő mérhetetlen tudással és hatalommal rendelkezik. Zenta Maurika ezt röviden így fogalmazta meg: „Aki az örökkévalóság peremét megérinti, megvilágosodik, aki oda belép, megtévelyedik.” A társadalmi életre vonatkozóan ez azt jelenti: egy egészséges társadalmi élet nem lehetséges erkölcsi és etikai normák nélkül és a jogrendszer nem alapulhat pártérdekekre.”